

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

ЗЭФЭХЪЫСЫЖЪХЭР АШЫГЪЭХ, ЮФЫГЪО ШЪХЪАІЭХЭР АГЪЭНЭФАГЪЭХ

Ассоциациеу «Адыгэ Республикэм и муниципальнэ образованиехэм я Совет» зыфиорэм яя VIII-рэ зэфэхьысыжъ-хэ-дзын зэхэсыгъо тыгъуасэ Мыекъяупэ щыкӀуагъ. Ащ илофшӀэн хэлэжъагъ АР-м и Президенттэу ТхьакӀуцынэ Аслъан.

Республикэм ипашэ къэзэрэуагъоигъэхэм шӀуфэс къарихи, пэублэ псалтэ къыщишӀыгъ.

— Чыплэ зыгъэорышӀэжынын органхэмкӀэ ыкӀи муниципальнэ образованиехэм ащыпсэурэ цыфхэмкӀэ непэрэ зэӀукӀэгъум мэхъанэшхо иӀэу сэлъытэ, — къыӀуагъ ТхьакӀуцынэ Аслъан. — 2003-рэ ильэсым къыщегъэжъагъэу чыплэ зыгъэорышӀэжынын реформэу шыкӀохэрэм ялытыгъэу тиофшӀэн зэхэтэщэ. ЗэхокӀыныгъэхэм яшӀуагъэкӀэ хабэмрэ цыф къызэрыкӀохэмрэ нахь зэпӀэблагъэ хъугъэх, граждан обществэм зиушъомбгъунынкӀэ амалышӀухэр къытыгъэх. ЗэкӀэми анахь шъхьалэу слъытэрэр хэбзэ гъэцӀэкӀэкӀо ыкӀи чыплэ зыгъэорышӀэжынын органхэм язэпхыныгъэ, язэдэлэжъэн гъэпӀэгъэныр ары. Я 131-рэ федеральнэ законыр гъэцӀэкӀэгъэным пае Ассоциацием мы ильэсхэм юфышхо зеришӀагъэри къыхэгъэщыгъэн фае. Типшъэрылхэр зэфӀдэх ыкӀи зы — республикэм щыпсэурэ цыфхэм ящыӀэкӀэ-псэукӀэ нахьышӀу шӀыгъэныр ары. Мы лъэныкъомкӀэ аужырэ ильэсишым зэшӀотхыгъэр мымакӀэу сэлъытэ, анахь шъхьалэр бюджетыр фӀдишкӀэ нахьыбэ тшӀын зэрӀтлэкӀыгъэр ары. Ащ дакӀоу республикэ программэу дгъэнэфагъэхэр щыӀэныгъэм щыпхырышӀыгъэнхэм фӀэшӀ зэшӀотхыгъэр бэ. Мы уахътэм къыкӀоцӀ социальнэ мэхъанэ зилэ объект 49-рэ тшӀын ыкӀи дгъэцӀэкӀэжынын тлэкӀыгъэ. Ахэр кӀэлэцӀыкӀу ыгъыпӀэх, еджапӀэх, сымэджэщых, спорткомплексах, нэмыкӀых. Джащ фӀдэу гъэстынышхъэ шхъуантӀэр, псыр зымыӀэхэ псэупӀэхэм ящӀэлэ-гъэным тыналэ тетэгъэтэ. Чыплэ зыгъэорышӀэжынын органхэм ІэпыӀэгъу тызэрафэхъурэр къеушыхъаты процент 30 хъурэ транспорт хьакъулахыр ахэм агъэфедэнэу фытыныгъэ зэрятыгъэм, автотранспорт ыкӀи коммунальнэ техникэу ипчъагъэкӀэ 83-рэ хъурэр муниципалитетхэм зэралӀэдгъэхьагъэм, нэмыкӀэхми. Мы программэр тапӀкӀи лъыдгъэкӀотэн гухэлъ тӀи. Джащ фӀдэу къэлэгъэпсын документацием изэхгъэуцонкӀэ, нэмыкӀ юфыгъоу къэуцухэрэр зэшӀохыгъэнхэмкӀэ муниципальнэ образованиехэм ахьщэ ІэпыӀэгъу алӀкӀэдгъэхьагъ. Непэ чыплэ зыгъэорышӀэжынын щыкӀорэ реформэхэм шӀуагъэ къатэу зэрэщытыр щыӀэныгъэм къыгъэлэгуагъ, ар джыри лъыдгъэкӀотэн фае. Муниципальнэ образованиехэм тапӀкӀи финанс ыкӀи нэмыкӀ ІэпыӀэгъу яттызэ зэрэтшӀыштымкӀэ зэкӀэми шӀукъэсэгъэгъу.

Ассоциациеу «АР-м и муниципальнэ образованиехэм я Совет» зыфиорэм хэтхэу гъэхъэгъэшӀу зышӀыгъэхэм къалэжыгъэ щытхэу тхылхэр ТхьакӀуцынэ Аслъан аритыжыгъэх.

Нэужым республикэм и муниципальнэ образованиехэм я Совет ильэсым къыкӀоцӀ юфӀэу ышӀагъэм изэфэхьысыжъхэм ыкӀи пшъэрылхъу зыфигъэуцужыыхэрэм къэзэрэуагъоигъэхэр атегушыагъэх. Ассоциацием и Правление хэтыштыгъэр агъэнэфагъэх ыкӀи ащ итхьаматэу Виталий Гуменюк ипшъэрылхэр тапӀкӀи ыгъэцӀэкӀэнхэу хадзыжыгъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Терроризмэм пэуцужыгъэныр ЗЫГУ КЪАБЗЭХЭР ЗЭКЪОУЦОХЭМЭ...

БэмышӀэу Москва къышыхъугъэ тхьамыкӀагъоу лажэ зымыӀэ нэбгырипшӀ пчъагъэ зыхэкӀодагъэм цыфхэр зэридзагъэх, ащ изэхэщакӀохэри, игъэцӀэкӀакӀуи аумысыгъэх, кӀоцӀэ псэури къызыфгъэфедагъэу терроризмэм, экстремизмэм апэуцужыгъэн зэрэфаер, ар зы къэралыгъо юфӀэу зэрэщытыр тӀыди шызэхэхы.

Мы гупшысэр ары мэлылфэгъум и 8-м МыекӀопз гупчэ мэщытым дэжъ къышӀыгъэуагъоигъэгъэ ныбжыкӀэхэри зэфӀзышӀагъэхэр. Адыгэ Республикэм ыкӀи Пшызэ шӀолгыр ащыпсэурэ быслымэнхэм я ДиндэлэжъапӀэ кӀэщакӀо зыфэхъугъэ акциер мы мафэм Мыекъяупэ щырагъэкӀокӀыгъ. Дин зэфӀшъхьафхэр зылэжырэ, лъэпкӀэ зэфӀшъхьафхэм ялӀыкӀо ныбжыкӀэхэм нахьыжъхэр ягъусэхэу чыгхэр шагъэтӀысыгъэх зыгъэпсэ-фӀплэ чыплэ дахэу Мыекъяупэ иӀэм — «Зэкъошныгъэм игупч» зыфӀорэм. Акцием хэлэжъагъэх Адыгэ Республикэм лъэпкӀэ юфхэмкӀэ, ІэкӀыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкӀэгъухэм адырӀэ зэпхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи къэбар жъугъэм иамалхэмкӀэ и Комитет итхьаматэу ЖакӀэмыкӀо Вячеслав, Парламентым и депутатэу, Афганистан дзэ къулыкӀур щызыхыгъэмэ яобщественнэ организацие ипашэу Мырзэ ДжамбӀэ, нэмыкӀэхэри.

— Терроризмэр лъэпкӀэ гъэнэфагъи,

дин гъэнэфагъи еппхынэу щытӀэ, — зыкӀыныгъэ ахэлтэу къыхагъэщыгъ быслымэн, чыристан ыкӀи ермэл дин-лэжъхэу юфхьабзэм хэлэжъагъэхэм. — ТхьэшӀошхъуныгъэ зилэ цыфым нэмыкӀ горэм зэрар рихын, Тхьэм ащ къыритыгъэ баиныгъэр — щыӀэныгъэр Ихын ылъэкӀыштытӀ. Арэуштыу зышӀэрэм «цыфкӀэ» уеджэнэу щытӀ. Цыфыр дунаим къызыкӀытехъорэр шӀу ышӀэнэу, дэхагъэ горэ щыӀэныгъэм хилъхъанэу, ащ игъэпсаркӀо хъунэу ары нахь, лъыр ыгъэчэнэу, сабийхэр ибэу къыгъэнэнхэу, ныхэм анэпс ригъэхынэу, гузэжъогъу хидзэнхэу арӀэ.

— Непэ тызыфызӀукӀэгъэ юфыгъом изэхэщакӀохэмкӀэ пшъэрылхъу зыфӀдгъэуцужыгъэр, — еӀо МыекӀопз гупчэ мэщытым иӀимамэу Шхьэлэхъо Ибрахимэ, — щыӀэныгъэм иӀэшӀугъэ, идэхагъэ ныбжыкӀэхэм нахь уасэ афашӀыным тыкы-фӀдэжъныр, зыгу къэбзэ цыфхэм ты-зэкъоуцонхэшъ, терроризмэм тыпэу-цужынын, тинеушырэ мафэ мамырыным тызэрэфӀбэнэн фаер альӀыдгъэлэсыныр ары. Мары шӀолгъэу къызэрешхы-рэм емылгытыгъэу цыфыбэ къы-зэрэзӀукӀагъэр. Цыфхэм акӀуачӀэ зэхэлъ зыхъукӀэ, афӀлэкӀыштыри бӀкӀэ нахьыбэ мэхъу, анахь пый лъэшми утекӀон плъэкӀыштытӀ. Дин тэрэзым цыфхэр зэрэзфимыгъэблхыгъэр къэ-

дгъэлагъэ тшӀоигъу мы акциемкӀэ.

НыбжыкӀэхэр бэу зыхэлэжъэгъэ юфхьабзэм еплъыкӀэу фыриӀэр зэдгъашӀэ тшӀоигъоу гушыӀэгъу тшӀыгъэ АР-м и Парламент и депутатэу, ныбжыкӀэхэ зом имашӀо зыпӀэкӀэкӀыгъэ, ащ тхьамыкӀагъоу къы-зыхыгъэр зэхэзышӀэнэу игъо ифӀгъэ Мырзэ ДжамбӀэ.

— Акцием мэхъанэу иӀэр, — къы-гуагъ ащ, — терроризмэм тищыӀэ-ныгъэ чыплэ щыриӀэнэу зэрэщымы-тыр, ар дгъэдэхэн, дгъэлэпӀэн зэрэ-фаер ныбжыкӀэхэм зэхыгъэшӀэгъэныр ары. Мы чыгхэм яжъау мамыр цыфхэм зышагъэпсэфынэу, сабыр цыкӀухэр насыпшӀохэу мы гупчэ дахэм шыджэгунхэу, рэхъатныгъэ, зэгурыӀоныгъэ республикэм илхынхэу тэгугъэ. Непэрэ юфхьабзэм хэлэ-жъэхэрэм зэкӀэми шӀу щэхъу агу имылыгъэ сэгугъэшъ, ахэр къадэхъун-хэу сафӀэлалэ.

Акцием хэлэжъэгъэ ныбжыкӀэхэм тшӀогъэшӀэгъонэу талышӀлагъ, ау ащ фӀдэу бэу зэрэуагъоигъэхэм мыхэм сэм-ркъэу зэрэгъэчӀф мэкъэшхоу къахӀукӀы хабзэр зэхэтыгъэп, гуп-шысэ горэм зэлышӀтагъэхэм фӀдэу рэ-хъатэу хэти иӀоф ышӀэштыгъ.

ЖАКӀЭМЫКӀО Аминт.
Сурэтыр тезыхыгъэр Іэшынэ Ас-лъан.

НЫБЖЫКІЭХЭМ НАХЪ ЧАНЭУ АДЭЛЭЖЪЭЩТЫХ

Тыгуасэ, мэлылфэгъум и 8-м, Урысые Федерацием ПенсиейэмкІэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республикэм шыІэр зычІэт унэм Урысые политическэ партией «Единэ Россием» и Адыгэ чІыпІэ Совет кІэщакІо зыфэхъугъэ «Іэнэ хъурае» шыкІуагъ. Ащ хэлэжъагъэх политическэ партиейэм якъутамэхуэ республикэм шыІэхэм, общественнэ организациехэм ыкІи движениехэм, дин конфессияхэм ялІыкІохэр.

Къэзэрэуагъоигъэхэр анахъ Іофыгъо шъхьалэу зытегушылагъэхэр къыткІэхъухэрэ ныбжыкІэхэм патриотическэ плуныгъэ ахэлъхэгъэным, терроризмэм ыкІи экстремизмэм апэуцужыгъэным яхьылІэгъэ ІофшІэнэу политическэ партиейэм ыкІи общественнэ организациехэм зрахагъэрр гъэлъэшыгъэныр ары.

«Іэнэ хъурае» зерищакъ партией «Единэ Россием» икыотэгъухэм я Адыгэ чІыпІэ Совет итхьаматэу З. Чаава. Зэхэсыгъом къыщыгушылагъэх партией «Единэ Россием» и Адыгэ чІыпІэ Къутамэ нахьыжъхэм я Советэу шызэхашагъэм итхьаматэу Бэджэн Мурат, АР-м итхакІохэм я Союз итхьаматэу МэщбэшІэ Исхьакъ, АР-м лъэпкъ

ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэлхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет итхьаматэу ЖакІемыкІо Вячеслав, «Единэ Россием» ичІыпІэ Къутамэ исекретарь игуадзэу, исполкомым ипащэу Александр Лузиныр, КПРФ-м иреском исекретарэу ЦыкІу Казбек, общественнэ организацией «Адыгэ Хасэм» итхьаматэу Хьэпэ Арамбий, АР-м ипрофсоюзхэм я Федерацие итхьаматэу Устэ Руслан, къэндэлхэм яобществэу «Дуслыкым» ипащэу Аля Ильясовыр, нэмыкІхэри. «Іэнэ хъураем» хэлэжъагъэхэм зэкІэми здырагъаштэу хагъэуэфыкІыгъ къыткІэхъухэрэ ныбжыкІэхэм адызэрахъэрэ патриотическэ плуныгъэм, терроризмэмрэкІэ экстремизмэмрэ апэуцужыгъэным яхьылІэгъэ ІофшІэнэу зрахагъэрэ нахъ лъэшэу акІуачІэ зэрэрахьылэн фаер. ЗэІукІэгъум икІэухым «Іэнэ хъураем» хэлэжъагъэхэм къаІуагъэхэр къыдалыгъэхэзэ, АР-м шыпсэухэрэм афэкІорэ джэпсалъэ аштагъ.

(Тикорр.).

Сурэтыр Іэшынэ Аслъан къытырихыгъ.

Унэ-коммунальнэ хьызмэтыр УНАШЪХЪЭР ХЭТА ЗЫГЪЭТЭРЭЗЫЖЪЫЩТЫР?

Адыгэ Республикэм псэолъэшІынымкІэ, транспортымкІэ, унэ-коммунальнэ ыкІи гъогу хьызмэтырэмкІэ и Министертвэ къызэритыгъэмкІэ, унэ-коммунальнэ хьызмэтыр шыкІорэ реформэхэм ІэпыІэгъу афэхъугъэнымкІэ федеральнэ Фондым имылыкоу сомэ миллион 620-рэ квартирабэу зэхэт унэхэр капиталнэу гъэцкІэжыгъээнхэм тиреспубликэ шыпІуагъэхьагъ. Мы мытыкур унэхэр капиталнэу гъэцкІэжыгъээнхэм апэу зыфежъагъэхэмрэ 2010-рэ илъэсым имэлылфэгъу мазэ икыхьагъумрэ азыфагу къыдэфэгъэ пІалъэр ары алэ къызырагъэхьагъэр. А уахътэм къыкІоІІ тиреспубликэ псэумкІи унэ 438-рэ шагъэцкІэжыгъэ. Ахэм зыкІэ ащыщ зигугъу къэтшыпІт тфэу зэтет унэу къалэу Мыекъуапэ иурамхэу Краснооктябрьскэмрэ Пролетарскэмрэ зыщызуалІэхэрэм джэ шытыр. Унэм рашІылІэгъэ гъэцкІэжыгъэным ядэгъугъэ шыфхэу ащ чІэхэр ыгъэрэзагъэхэм зэдгъашІэ тшІонгъоу джырэблагъэ ТСЖ-у «Центр» зыфиІорэм итхьаматэу Евгения Морозовам зыІудгъэкІагъ.

Урамэу Краснооктябрьскэм тет унэу 31-р унэ-коммунальнэ хьызмэтыр шыкІорэ реформэхэм ІэпыІэгъу афэхъугъэнымкІэ программэм хагъахы,

2008-рэ илъэсым гъэцкІэжыгъэ ІофшІэнхэр шызэшІуахыгъэх. Псыр зэрыкІорэ системэу зэблахъугъэм сомэ мин 381-рэ пІуахьагъ.

Унэм хэт квартирэхэм ябысымхэм ятовариществэ итхьаматэ къызэрэтиІуагъэмкІэ, гъэцкІэжыгъэным япэрэ чзэу къыдхэлъытэгъэгъэ ІофшІэнхэм унэм шыпсэухэрэр ыгъэрэзагъэхэу пфэлоштгэп. Шыпкъэ, илъэс 50 Іэпэ-цыпэ зыныбжыгъэ трубэхэу уначІэм чІэщгъагъэхэм язытет дэи дэдэ хъугъагъэти зэблахъугъэх. Ау дагъо горэхэр имыІэхэу а ІофшІэнхэр псэолъэшІхэм агъэцкІэшъугъэхэп. ГушыІэм пае, унэм псыр къызщекІолІэрэ чІыпІэу урамэу ПролетарскэмкІэ шыІэм псэолъэшІхэр емыІэхэу, зэрэщытыгъэм фэдэу къагъэнагъ. Джащ фэдэу псэу агъэфедэрр къзылыгъэтрэ приборыр тырагъэуцогъагъэпті, унэм шыпсэухэрэм яахъцкІэ ар къащэфи хагъэуцожыгъ.

Унэ зэтетхэр капиталнэу гъэпсыжыгъээнхэмкІэ зигугъу къэтшыгъэ программэм унэр гъэрэкІо ятІонэрэу хагъэуцуги, «Юг-Строй-Сервис» зыфиІорэ псэолъэшІ организацием унашъхьэм тельгъэ шиферыр профнастилкІэ зэблхыгъ. Мы ІофшІэнхэм псэумкІи сомэ миллионрэ мин 424-рэ атефагъ.

КъызэрэпшІошІыщтымкІэ,

псэолъэшІхэм гъэцкІэжыгъэ ІофшІэнхэр шэпхьэшІухэм атегъэу зэшІуахыгъэ фэагъэ, ау унашъхьэм изэблэхъун хэукъоныгъэхэр хашІыхьагъэх. Унашъхьэм шызэрэуагъоигъэ ошхыпсыр зыдэлъэдэнэу шыт пкъыгъоу ралуІыгъэр дэпкъым башэу къызэрэкІрашыгъэм къыхэкІэу псыр унэ чІэхьагъу дэдэм тэфэу къыщечъэхы хъугъэ. Унэм хэт фэтэрхэм ятовариществэ итхьаматэу Е. Морозовам къызэрэтиІуагъэмкІэ, псэолъэшІхэм хэукъоныгъэу хашІыхьагъэхэр дарагъэгъэзыжы ашІонгъоу унэм чІэхэр ООО-у «Юг-Строй-Сервисым» ипаши, къэлэ администрациеи мызэу-мытІоу макъэ арагъэІугъ нахъ мышІэми, Іофыр зы лъэбэкІукІи лъыкІотагъэп. Унашъхьэм псыр къызэрэкІэхыщтыгъэм фэдэу къэнэжыгъ.

Мыщ джыкым упчІэ къэуцу: хэта унашъхьэр зыгъэтэрэзыжыгъэу зытефэрр, псэолъэшІхэр ара, хьауми унэм шыпсэурэ цІыфхэр ара? Уемыхьэрэхьышэу къэпІон плъэкІышт унашъхьэм игъэцкІэжыгъэ шыкІагъэу фэхьугъэхэр дэгъэзыжыгъээнхэр псэолъэшІхэм зэрэпшъэрылър. Къэнэжыгъэр закъор псэолъэшІхэм яІофшІэн шыпкъагъэу фыряІэм дэмыххэу къатэфэрр ашІэнэу ары.

ЕЛБЭШІЭ Руслан.

КІэлэгъаджэм и Илъэс макІо СЭНАУЩЫГЪЭШХО ЗЫХЭЛЪХЭР КЪЫХАГЪЭЩЫХ

Гъэсэнэгъэр нахъ тэрэзэу зэхэщэгъэным фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъоу «Сыгу кІэлэцІыкІумэ ясэты» зыфиІоу Урысыем шыкІорэм АР-м икІэлэгъаджэхэр хэлэжъагъэх. Ар зэхашагъ АР-м гъэсэнэгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министертвэрэ кІэлэгъаджэхэм яшІэныгъэ зыщыхагъэхэр Адыгэ республикэ институтымрэ. Мэлылфэгъум и 6-м къыщегъэжъагъэу и 8-м нэс кІогъэ Іофтхьабзэм кІэлэгъаджэ анахъ дэгъухэр къыщынэфагъэх.

Гъэсэнэгъэ тедзэхэр языгъэгъотырэ кІэлэгъаджэхэм сэнаушъгъэшхо зыхэлъхэр къахэгъэщыгъээнхэм, яІофшІэн екІолІакІэу фыряІэм хэхъоныгъэхэр фашІынхэм, гумэкІыгъоу апащхьэ къыуцохэрэм игъом анаІэ атырадзэным мы Іофтхьабзэр афэІорышІэ. Республикэ зэнэкъокъур лъэныкІоу зэфэшхьафхэмкІэ зтеутыгъ. ІофшІагъэу къырахьылагъэхэм анэ-

мыкІэу, ащ хэлажъэхэрэм кІэлэеджакІохэм зрафыщыгъэх, мурадэу ашІыхэрэр яІофшІэн зэрэшагъэфедэхэрэм, темэхэр къызэрэзэІуахыгъэрэм ялгытыгъэу жорим хэтхэм уасэ афашІыгъ.

Зэнэкъокъум зэфэхьысыжъ зыфашІым ащ хэлэжъэгъэ нэбгырэ 23-мэ афэгъушІуагъэх. АР-м гъэсэнэгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министертвэ и Дипломхэмрэ шІухьафтын лъапІэхэмрэ министрэм иапэрэ гуадзэу Надежда Кабановам аритыжыгъэх. КІэлэгъаджэхэм яІофшІэн ІэубытыпІэ шашІышт программэхэр икІу фэдизэу къызэрэзэІуахыгъэр, екІолІакІэу къыхахыгъэрэр зэргъэшІэгъонхэр къыІуагъ. ТапэкІэ шІу алъэгъурэ сэнэхьатым хэхъоныгъэшІухэр шашІынхэу, зэнэкъокъухэм закъышагъэлъэгъон амал яІэнэу къафэлъэІуагъ.

ДАУТЭ Анжел.

Искусствэмрэ кІэлэцІыкІухэмрэ ДУНАИМ ХЭЗЫЩЭРЭР ШІОГЪЭШІЭГЪОН

ИскусствэхэмкІэ кІэлэцІыкІу еджапІэхэм зашыгъэсэрэ ордыІомэ япэрэ зэнэкъокъухэу Адыгэ Республикэм шыкІуагъэхэм купэу зыхэтым Сэхьутэ Муратэ шІухьафтын шъхьалэр къащыди-хыгъ. ТэхьутэмыкІое кІэлэеджакІор академическэ ордыкІэІоным ишъыпкъэу пылэ.

— Адыгэ Республикэм культурэмкІэ и Министертвэрэ Адыгеим культурэмрэ искусствэхэмрэкІэ иеджапІэхэм методикэмкІэ я Кабинетрэ зэхашгъэ зэнэкъокъум тигуапэу тыхэлэжъагъ, — еІо искусствэхэмкІэ кІэлэцІыкІу еджапІэу ТэхьутэмыкІуае дэтым икІэлэгъаджэу ЖэнэлІ Риммэ. — Пащэхэм лъэшэу тафэраз. Орэд къэзыІо зышІоигъо кІэлэцІыкІумэ лъэхьаным диштэу Іоф адэтшІэным пае нэмыкІэ зэІукІэгъухэм тахэлажъэ тшІонгъу.

Сэхьутэ Муратэ произведениехэр макъэ ІэтыгъэкІэ къелох. Сэнэхьатэу къыхыщтыр ымышІапэрэми, ис-

куствэр шІогъэшІэгъон. Орэд къыІозэ дунэ культу-рэм изэхъокІыныгъэхэм нахьышІоу зашегъэгуазэ. **САХЫДЖЪО Нурбий.** Сурэтым и т х э р : **ЖэнэлІ Риммэрэ Сэхьутэ Муратрэ.**

ЗЫНЫБЖЪ ИМЫКЪУГЪЭХЭМ БЗЭДЖЭШАГЪЭХЭР ЗЭРАХЪЭХ

Адыгэ Республикэм хэгъэу кІоІІ ІофхэмкІэ и Министертвэ къызэритырэмкІэ, гъэтхэпэм и 29-м къыщегъэжъагъэу мэлылфэгъум и 4-м нэс республикэм бзэджэшІэгъи 162-рэ шызэрахьагъ. Ахэр бзылфыгъэм ебэныгъэхэу 2, хьункІэн бзэджэшІагъэу 8, тыгуагъэхэу 30, гъэпцІагъэ зыхэлэ бзэджэшІэгъэ 22-рэ, экономикэм ытэныкІокІэ бзэджэшІэгъи 7, нэмыкІхэри.

Ешъуагъэу рулым кІэрысхэу водитель 63-рэ гъогу-патруль къулыкъум къыубытыгъэх.

Гъэтхэпэм и 29-м Мыекъопэ УВД-м иІофшІэхэм илъэс 43-рэ зыныбжъ бзылфыгъэм закыфигъэзагъ. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, мы мафэм амыгъэуэфыгъэ бзэджашІэр къытебани, дышІэ пшъэхъу тырихыгъ. Милицием иІофшІэхэм псынклэу зэшІуахыгъэ Іофтхьабзэхэм яшІуагъэкІэ бзэджэшІагъэр зезыхьэгъэ кІэлэ ныбжыкІор къаубытыгъ. Ар тикъэлэ шъхьалэ щэпсэу, ыпкІэ хьапсым чІэсыгъ. НэмыкІ бзэджэшІагъэхэр зэрихьагъэмэ джырэ лъэхъан

правэухъумэкІо органхэм ауплъэкІу.

ТэхьутэмыкІое районым ит сатыушІ гупчэ горэм гъэтхэпэм и 22-м хьункІэн бзэджэшІагъэ шызэрахьагъ. Зыныбжъ имыкыгъэ кІэлитІоу Краснодар шыщхэм бзэджашІэр къаІуалІи, кІуачІэкІэ ыгъэщынэхэзэ, ахэм алыгыгъэ сотовэ телефонхэр атырихыгъэх. ЧыпІэ ОВД-м иуголовнэ розыск икІулыкыушІэхэмрэ участковэ уполномоченнэхэмрэ зэрахьэгъэ Іофтхьабзэхэм яшІуагъэкІэ, бзэджашІэр агъэу-

нэфын алъэкІыгъ. Къалэу Краснодар шыщ кІэлэ ныбжыкІэу къаубытыгъэм атырихыгъэ сотовэ телефонхэр шызэрахьагъэу къычІэкІыгъ. Джы ащ пшъэдэкІыжъ рагъэхьышт.

Ілъэсэу тызыхэтым игъэтхэпэ мазэ Мыекъопэ УВД-м иІофшІэхэм машинэхэр езыфыжыщтыгъэхэу зыныбжъ имыкыгъэ кІэлитІу къаубытыгъ. ЗэрагъэуэфыгъэмкІэ, мыщ фэдэ бзэджэшІагъэхэр ахэм пчъагъэрэ зэрахьагъ. Гъэтхэпэм и 4-м чэщым, сы-

хьатыр 3-м адэжъ, сигнализацие зыхэмыт автомобилэу ВАЗ-2106-р мы нэбгыритІум рафыжъагъ. Селюу Белэм зы-нэсыхэм, машинэу псынжым хэнагъэр къычІадзыжыи, загъэбыллыжыгъ. ПравэухъумэкІо органхэм зэрагъэуэфыгъэмкІэ, якІалэхэр апІунхэмкІэ ахэм янэ-ятэхэм фитыныгъэу яІэхэр къэралыгъом аІыхыгъэх, ахэм альпылээн фэе органхэми япшъэрылърхэр тэрэзэу агъэцкІагъэхэп. Джы Іофыр зэхафы.

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ПРЕЗИДЕНТ И УКАЗ

Цыфхэм Иофшэн ягъэгъотыгъэным ыльэныкыоклэ лэпылэгъу зэрафэхъухэрэм иуплэкун зэрагъэцэкларэ шыклэм зэхьокыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм ехыллагъ

Джырэклэ кIуачIэ зилэ законодательствэм диштэу шыгъэным пае унашъо сэшIы:

1. Цыфхэм Иофшэн ягъэгъотыгъэным ыльэныкыоклэ лэпылэгъу зэрафэхъухэрэ шыклэу Адыгэ Республикэм и Президент и Указу N 39-р зытетэу «Цыфхэм Иофшэн ягъэгъотыгъэным ыльэныкыоклэ лэпылэгъу зэрафэхъухэрэм иуплэкун зэрагъэцэкларэ шыклэм ехыллагъ» зыфилоу 2008-рэ илгъэсым мэлылфэгүм и 30-м аштагъэмкIэ ухэсыгъэ хъугъэм мы кыкIэлъыкlorэ

зэхьокыныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

1) я 5-рэ пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«5. Адыгэ Республикэм шыпсэурэ цыфхэм Иофшэн ягъэгъотыгъэным фэгъэгъэ къэралыгъо кyuлыкyм и Гъэlorышлaплэ ипaщэ илгъэс къэс уплэкунхэр зэрэзэхашэцтхэм иплан еухэсы.»;

2) я 6-рэ пунктым:

а) игушылэхэу «Адыгэ Республикэм шыпсэурэ цыфхэм Иофшэн ягъэгъотыгъэнымкIэ къэралыгъо кyuлыкyм и

Гъэlorышлaплэ» зыфилохэрэм ачIыплэкIэ гушылэхэу «Гъэlorышлaплэ» зыфилохэрэ тхыгъэнэу;

б) я 3-рэ подпунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«3) Гъэlorышлaплэм IэнaтIэ шызылыгъ цыфхэм Гъэlorышлaплэм ипaщэ унашъоу ышIыгъэм тетэу» ;

3) я 7-рэ пунктым ия 2-рэ подпункт мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«2) удостоверениеер кызагъэлгъагъокIэ уплэкунхэм япхыгъэ Иззын яIэ зэрэхъугъэм тегъэпсыхъагъэу объект

гъэнэфагъэхэм ащылэнхэу»;

4) я 9-рэ пунктым хэт гушылэхэу «Гъэlorышлaплэм ипaщэ» зыфилохэрэм ачIыплэкIэ гушылэхэу «Гъэlorышлaплэм илэшхъэтет» зыфилохэрэ тхыгъэнхэу.

2. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм шыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

*Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХБАКIУЩЫНЭ Аслъан*

кь. Мыекъуапэ,
гъэтхaпэм и 19, 2010-рэ илгъэс
N 29

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЗАКОН

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм иунэ-коммунальнэ хызмэт кыхиубытэрэ организациехэм Адыгэ Республикэм ичIыплэ гъогу фонд хэбзэлахыр амыгъэкIожьыным ехыллагъ» зыфилохэрэм ия 2-рэ статья зэхьокыныгъэрэ хэгъэхьоныгъэрэ фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ» зыфилохэрэм кIуачIэ имылэжъэу лытэгъэным ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2010-рэ илгъэсым мэзaм и 17-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм иунэ-коммунальнэ хызмэт кыхиубытэрэ организациехэм Адыгэ Республикэм ичIыплэ гъогу фонд хэбзэлахыр амыгъэкIожьыным ехыллагъ» зыфилохэрэм ия 2-рэ статья зэхьокыныгъэрэ хэгъэхьоныгъэрэ фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ» зыфилохэрэм кIуачIэ имылэжъэу лытэгъэным ехыллагъ

хыгъ» зыфилохэрэм кIуачIэ имылэжъэу лытэгъэным ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 103-р зытетэу «Адыгэ Республикэм иунэ-коммунальнэ хызмэт кыхиубытэрэ организациехэм Адыгэ Республикэм ичIыплэ гъогу фонд хэбзэлахыр амыгъэкIожьыным ехыллагъ» зыфилохэрэм ия 2-рэ статья зэхьокыныгъэрэ

хэгъэхьоныгъэрэ фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ» зыфилоу 1998-рэ илгъэсым тыгъэгъазэм и 30-м аштагъэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхьогъагъэхэр, 1998, N 12) кIуачIэ имылэжъэу лытэгъэнэу.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ илэ зыхъурэр

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм

шыублагъэу мы Законом кIуачIэ илэ мэхъу.

*Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХБАКIУЩЫНЭ Аслъан*

кь. Мыекъуапэ,
мэзaм и 25-рэ, 2010-рэ илгъэс
N 325

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЗАКОН

Адыгэ Республикэм и Законэу «Административнэ хэбзэукуьоныгъэхэм яхыллагъ» зыфилохэрэм зэхьокыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2010-рэ илгъэсым мэзaм и 17-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Административнэ хэбзэукуьоныгъэхэм яхыллагъ» зыфилохэрэм зэхьокыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Административнэ хэбзэукуьоныгъэхэм яхыллагъ» зыфилохэрэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхьогъагъэхэр, 2004, N 4; 2005, N 5, 8, 12; 2009, N 4, 7, 12) мы кыкIэлъыкlorэ зэхьокыныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

1) мыщ фэдэ къэлуакIэ зилэ я 18¹-рэ статья хэгъэхьогъэнэу:

«Я 18¹-рэ статья. Адыгэ Республикэм ичIыплэ гъогу фонд хэбзэлахыр амыгъэкIожьыным ехыллагъ» зыфилохэрэм ия 2-рэ статья зэхьокыныгъэрэ хэгъэхьоныгъэрэ фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ» зыфилохэрэм кIуачIэ имылэжъэу лытэгъэным ехыллагъ

кэм цыфым ифитыныгъэхэмкIэ и Уполномоченнэ Иофэу ышIэрэм пэрыохъу фэхъугъэныр

1. Адыгэ Республикэм цыфым ифитыныгъэхэмкIэ и Уполномоченнэ Иофэу ышIэрэм, ащ унашъоу ышIыхэрэм пэрыохъу фэхъунэу, зэрар езыхынэу фэгъэхьыгъэхэрэм административнэ тазыр сомэ миным кыщегъэжъагъэу минитIум нэсэу атыралъхэ.

2. Адыгэ Республикэм и Законэу «Административнэ хэбзэукуьоныгъэхэм яхыллагъ» зыфилохэрэм кыдылгъыгъэрэ пшъэрылгъэрэ замыгъэцакIэхэкIэ, Адыгэ Республикэм цыфым ифитыныгъэ-

хэмкIэ и Уполномоченнэ игъом къэбар шыпкъэр зыламыгъэлэсыкIэ, джаш фэдэу къэбар нэпцI зылэклагъахэкIэ административнэ тазыр сомэ 500-м кыщегъэжъагъэу миным нэсэу атыралъхэ.»;

2) я 19-рэ статья ия 1-рэ Iахъ хэт пчъагъэу «14 — 18»-р пчъагъэу «14 — 18¹»-кIэ зэблэхъугъэнэу;

3) я 19-рэ статья мыщ фэдэ къэлуакIэ зилэ я 6-рэ IахыкIэр хэгъэхьогъэнэу:

«6. Мы Законом ия 18¹-рэ статья кыдылгъыгъэрэ административнэ хэбзэукуьоныгъэхэм яхыллэгъэ протоколхэр

Адыгэ Республикэм цыфым ифитыныгъэхэмкIэ и Уполномоченнэ и Аппарат IэнaтIэ шызылыгъ цыфхэм зэхьогъагъэхэрэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ илэ зыхъурэр

Официальнэу кызыхаутырэм ыуж мэфипшI зытешIэкIэ мы Законом кIуачIэ илэ мэхъу.

*Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХБАКIУЩЫНЭ Аслъан*

кь. Мыекъуапэ,
мэзaм и 25-рэ, 2010-рэ илгъэс
N 322

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ АРХИТЕКТУРЭМРЭ КЪЭЛЭГЪЭПСЫНЫМРЭКIЭ И КОМИТЕТ ИУНАШЪУ

Чыгу Iахыр цыф псэуплэу кyuтырэу Хомути игъунапкъэхэм ахэгъэхьэгъэным ехыллагъ

Муниципальнэ образованиеу «Бжы-хъэкъоежъ кьоджэ псэуплэр» зыфилохэрэм ипaщэ зыкызырэтфигъэгъагъэм, Федеральнэ законэу N 191-р зытетэу «Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс кIуачIэ илэ шыгъэным ехыллагъ» зыфилоу 2004-рэ илгъэсым тыгъэгъазэм и 29-м аштагъэм атетэу унашъо сэшIы:

1. Чыгу Iахъэу «мэкъумэщ мэхъанэ зилэ чыгухэр» зыфилохэрэ купым хахъэрэр, кадастрэ номерэу 01:05:2900013:479-р зилэр, квадратнэ метрэ 688800-рэ хъурэр, мы кыкIэлъыкIохэрэр зыхахъэхэрэр:

1) кадастрэ номерэу 01:05:2900013:23-р зилэр, квадратнэ метрэ 105002-рэ хъурэр;

2) кадастрэ номерэу 01:05:2900013:24-р зилэр, квадратнэ метрэ 111742-рэ хъурэр;

3) кадастрэ номерэу 01:05:2900013:25-р зилэр, квадратнэ метрэ 34692-рэ хъурэр;

4) кадастрэ номерэу 01:05:2900013:46-р зилэр, квадратнэ метрэ 102000-рэ хъурэр;

5) кадастрэ номерэу 01:05:2900013:47-р зилэр, квадратнэ метрэ 104004-рэ хъурэр;

6) кадастрэ номерэу 01:05:2900013:48-р зилэр, квадратнэ метрэ 84000-рэ хъурэр;

7) кадастрэ номерэу 01:05:2900013:49-р зилэр, квадратнэ метрэ 89001-рэ хъурэр;

8) кадастрэ номерэу 01:05:2900013:477-р зилэр, квадратнэ метрэ 58404-рэ хъурэр,

Тэхъутэмыкыое районимкIэ былы-мэхъо совхозыщтыгъэ «Адыгейскэр», я III-рэ, IV-рэ, V-рэ секциехэм кьахиубытэрэр, Тэхъутэмыкыое районимкIэ муниципальнэ образованиеу «Бжы-хъэкъоежъ кьоджэ псэуплэр» зыфилохэрэм кыхиубытэрэ кyuтырэу Хомути игъунапкъэхэм ахэгъэхьэгъэнэу.

2. Мы унашъом ия 1-рэ пункт зигугъу кышIыгъэрэ чыгу Iахыр цыфхэр зычIэсышт унэхэр щашIынхэм пае гъэнэфэгъэнэу.

3. ЗыкIатхэхэрэм ыуж мэфитфым бIамыгъэкIэу мы унашъом икопие амыгъэкIожьырэ мылкъумкIэ къэралыгъо кадастрэм зэхьокыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм пае учет зышIынэу щыт фе-

деральнэ органыр кIэтхэным пае Iэклагъэхъанэу.

4. ЗыкIатхэхэрэм ыуж ИофшIэгъу мэфэ 30-м кыкIоцI мы унашъом икопие муниципальнэ образованиеу «Бжы-хъэкъоежъ кьоджэ псэуплэр» зыфилохэрэм иадминистрацие IэкIэгъэхьэгъэнэу.

5. Мы унашъом игъэцэкIэн зэрэклорэм иуплэкун сэ сшъхъэкIэ зыфэсэгъазэ.

6. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм шыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

*Комитетым итхъаматэу
О.И. БАКЛАНОВА*

кь. Мыекъуапэ,
мэзaм и 24-рэ, 2010-рэ илгъэс
N 1

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм предпринимательствэ цыклымрэ гурытымрэ хэхъоныгъэ щягэшлыгъэным ехылагъ» зыфиорэм ия 3-рэ статья ия 2-рэ лахь зэхъоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2010-рэ илъэсым мэзэм и 17-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм предпринимательствэ цыклымрэ гурытымрэ хэхъоныгъэ щягэшлыгъэным ехылагъ» зыфиорэм ия 3-рэ статья ия 2-рэ лахь зэхъоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм предпринимательствэ цыклымрэ гурытымрэ хэхъо-

ныгъэ щягэшлыгъэным ехылагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоя-гъэхэр, 2009, N 4) ия 3-рэ статья ия 2-рэ лахь зэхъоклыныгъэ фэшлыгъэну, я 2-рэ пунктым хэт гушыгъэу «штэгъэну» зыфиорэм ычылпэккэ гушыгъэу «ухэ-сыгъэну» зыфиорэр тхыгъэну.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зы-хьурэр

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм шыублагъэу мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХЪАКӀУЩЫНЭ Аслан
къ. Мыекъуапэ,
мэзэм и 25-рэ,
2010-рэ илъэс
N 328

Адыгэ Республикэм ИофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъу

Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ программэу «Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкӀэ учреждениехэм 2010 — 2012-рэ илъэсхэм яматериальнэ-техникэ базэ гъэпытэгъэныр» зыфиорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 306-р зытетэу «Адыгэ Республикэм 2010-рэ илъэсымкӀэ ыкӀи 2011-рэ, 2012-рэ план чэзыухэмкӀэ ибюджет ехыла-лагъ» зыфилоу 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 8-м, джащ фэдэу N 145-р зытетэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ программэхэм язэхэгъэузон, яухэсын ыкӀи ягъэцкӀэн зэрэкӀорэ шыкӀэм фэгъэхыгъ» зыфилоу 2008-рэ илъэсым шышъхьӀум и 14-м аштагъэхэм атегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшлы:**

1. Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ программэу «Адыгэ Рес-публикэм щыпсэурэ цыфхэр социальнэу ухъумэ-

гъэнхэмкӀэ учреждениехэм 2010 — 2012-рэ илъэсхэм яматериальнэ-техникэ базэ гъэпытэгъэныр» зыфиорэм зэхъоклыныгъэхэр гуадзэм диштэу фэшлыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым ипашъу О.В. Дол-голенкэм:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм ИофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ исайт, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэм-рэ», джащ фэдэу мазэм зэ кыдэкӀырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоя-гъэхэр» зыфиорэм къахаригъэутынэу;

— Урысые Федерацием исубъектхэм яшэпхъэ-правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкӀэ и Министерствэ и ГъэӀорышӀапӀэу Адыгэ Респу-бликэм щылэм ІэкӀигъэхьанэу.

3. Мы унашъом игъэцкӀэн зэрэкӀорэм иуплъэкӀун сэ сшъхьэкӀэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу **Наталья ШИРОКОВА**
къ. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 2, 2010-рэ илъэс
N 43

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкӀэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фӀео-фашӀэхэу медицинэ профилактикэм епхыгъэу щытхэм язытет нахьышӀу шыгъэным пае шапхъэхэр ухэсыгъэнхэм ехылагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 236-р зытетэу «Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет икӀэкӀуапӀэхэм къахагъэкӀызэ физическэ ыкӀи юридическэ лицэхэм къэралыгъо фӀео-фашӀэхэр афызэшлохыгъэнхэм ехылагъ» зыфилоу 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 16-м ыкӀи N 237-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо учреж-дениехэм япшъэрылъхэр агъэцкӀэнхэм пае мыль-кур зэралэкӀагъэхэрэ шыкӀэм ехылагъ» зыфилоу 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 16-м аштагъэхэм атегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшлы:**

1. Мы кыкӀэлъыкӀорэр ухэсыгъэнэу:

1.1. Къэралыгъо фӀео-фашӀэхэу медицинэ профи-ластикэм епхыгъэу щытхэм язытет нахьышӀу шы-гъэным пае шапхъэхэр (гуадзэу N 1-р).

2. Къэралыгъо учреждениеу «Медицинэ про-филактикэмкӀэ Адыгэ республикэ гупчэр» зыфиорэм иврач шъхьалэу З.А. Мэтыр:

2.1. Къэралыгъо фӀео-фашӀэхэу медицинэ профи-ластикэм епхыгъэу щытхэм язытет нахьышӀу шыгъэным пае шапхъэхэр гъэцкӀагъэ зэрэхъухэрэм лыплъэнхэу.

2.2. Къэралыгъо фӀео-фашӀэхэу медицинэ профи-ластикэм епхыгъэу щытхэм язытет нахьышӀу шы-гъэным пае шапхъэхэр зэрагъэцӀэхэрэм фэгъэхыгъэ къэбарыр Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъу-мэгъэнымкӀэ и Министерствэ ІэкӀигъэхьэзэ ышӀынэу.

3. Мы унашъом игъэцкӀэн зэрэкӀорэм иуплъэкӀун сэ сшъхьэкӀэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу **НАТХЪО Разыет**
къ. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 12, 2010-рэ илъэс
N 187

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

2010-рэ илъэсым общественнэ ИофшӀэнхэр зэрэзэхэщӀтхэм фэгъэхыгъ

Урысые Федерацием и Правительствэ иунашъоу N 875-р зытетэу «Общественнэ ИофшӀэнхэм язэхэ-щӀэн фэгъэхыгъэ Положениер ухэсыгъэным ехы-лагъ» зыфилоу 1997-рэ илъэсым бэдзэогъум и 14-м аштагъэм тетэу **унашъо сэшлы:**

1. Мы кыкӀэлъыкӀохэрэр гъэнэфэгъэнхэу:

1) 2010-рэ илъэсым общественнэ ИофшӀэнхэу агъэцкӀэщӀтхэр гуадзэу N 1-м диштэу;

2) 2010-рэ илъэсым общественнэ ИофшӀэнхэу агъэцкӀэщӀтхэр зыфӀэдызр гуадзэу N 2-м диштэу.

2. ИофшӀэн зымыгъотыхэрэр ИофшӀапӀэхэм аӀу-хьанхэм пае пӀэлъэ гъэнэфагъэкӀэ чыплӀэхэр къафэ-гъотыгъэнхэу, Урысые Федерацием и Правительствэ иунашъоу N 875-р зытетэу «Общественнэ ИофшӀэнхэм язэхэщӀэн фэгъэхыгъэ Положениер ухэсыгъэным ехылагъ» зыфилоу 1997-рэ илъэсым бэдзэогъум и

14-м аштагъэм тетэу общественнэ ИофшӀэнхэр зэ-хэщӀэнхэу чыплӀэ зыгъӀорышӀэжыным иорганхэм, организациехэм япашӀэхэм игъо афӀэлъэгъугъэнэу.

3. Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэм ИофшӀэн ягъэгъотыгъэным фэгъэзэгъэ къэралыгъо къулыкӀум и ГъӀорышӀапӀэ:

1) Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо учреждени-ехэм цыфхэм ИофшӀэн ягъэгъотыгъэным фэгъэзэгъэ къулыкӀум общественнэ ИофшӀэнхэм язэхэщӀэн епхы-гъэ зэзэгъыныгъэхэр дашӀынхэм ыналэ тыригъэтынэу;

2) общественнэ ИофшӀэнхэм ахэлэжъэрэ цыфхэм шыкӀэ гъэнэфагъэу шыӀэм тетэу мыльку ІэпыӀэгъу ятыгъэным иӀоф зэшлохыгъэ зэрэхъурэм лыплъэнхэу;

3) общественнэ ИофшӀэнхэм афэгъэзэгъэ органи-зациехэм яӀоф зэрэзэхэщӀэгъэ шыкӀэм игъом цыфхэр щигъэгъозэнхэу;

4) ИофшӀэн зымыгъотырэ цыфхэм япчъагъэ ре-нэу ыгъэунэфынэу, общественнэ ИофшӀэнхэр зыщы-зэшӀуахырэ организациехэм мылькоу апӀэугъэхьэгъэн фаем иӀофыгъохэр зэшӀуихынхэу.

4. Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэм ИофшӀэн ягъэгъотыгъэным фэгъэзэгъэ къэралыгъо къулыкӀум и ГъӀорышӀапӀэ мы унашъом игъэцкӀэн зэрэкӀорэм лыплъэнхэу.

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм шыублагъэу мы унашъом кӀуачӀэ иӀэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМШЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 22-рэ,
2010-рэ илъэс
N 47

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 47-р зытетэу
2010-рэ илъэсым гъэтхапэм и 22-м аштагъэм игуадзэу N 1-р

2010-рэ илъэсым общественнэ ИофшӀэнхэу зэшӀуахыщӀтхэр зыфӀэдэхэр

ГъомылӀэпхъэшӀ промышленностым ипред-приятиехэм илъэсым иуахътэ елытыгъэу аща-гъэцкӀэщӀт ИофшӀэнхэр.

Промышленнэ предприятияхэр зыдэщыт чыплӀэхэр гъэкъэбзэгъэнхэр.

Машиныхэм яушъэрэ яунэкӀынарэ.

ПесӀолъэшӀ чыплӀэхэм ащызэшӀуахыщӀт Іэпы-Іэгъу ИофшӀэнхэр.

ГъогушынымкӀэ зэшӀуахырэ ІэпыӀэгъу Иоф-шӀэнхэр.

Мэкъумэщ культурэхэр хэлъхьэгъэнхэр, пкӀэгъэнхэр ыкӀи Іухыжыгъэнхэр.

Мэкъур упкӀэгъэнымрэ ыкӀи зтелъхьэжы-гъэнымрэ.

Былымхэм алыплъэгъэныр.

Общественнэ чыплӀэхэр зтегъэпсыхьэгъэн-хэр, ахэм чыгъхэмрэ къэгъагъэхэмрэ ащыгъэ-тысыгъэнхэр, цыфхэр зыщыпсэухэрэ чы-

плӀэхэм хэкӀхэмрэ пыдзафэхэмрэ аӀушыгъэнхэр.

ПесӀупӀэ-коммунальнэ хьызмэтым ипредпри-ятиехэм ИофшӀэн зэфӀэшхьафхэр ащызэшӀо-хыгъэнхэр.

Зыныбжъ хэкӀотагъэхэмрэ сэкъатныгъэ зилэ-хэмрэ алыплъэгъэныр.

Цыфхэм якӀэтхыкӀыжынарэ статистикэм ыльэныкъокӀэ ахэм яфӀео-фашӀэхэмрэ гъэц-кӀэгъэнхэр.

Компьютерхэм Иоф адэшӀэгъэныр.

Архивхэм, дзэ комиссариатхэм, паспорт-визэ къулыкӀухэм, суд приставхэм, цыфхэм соци-альнэ лъэныкъомкӀэ яфӀео-фашӀэхэм афэгъэ-зэгъэ учреждениехэм Иофхьэбзэ гъэнэфагъэ-хэр ащызэшӀо-хыгъэнхэр. Ти Хэгъэгу къаухъу-мзэ фэхыгъэхэм апае мыжъосынхэу, мемори-ал комплексхэу ашыгъэхэр зтегъэпсыхьэ-гъэнхэр ыкӀи гъэцкӀэжыгъэнхэр.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 47-р зытетэу 2010-рэ илъэсым гъэтха-пэм и 22-м аштагъэм игуадзэу N 2-р

2010-рэ илъэсым общественнэ ИофшӀэнхэу зэшӀуахыщӀтхэр зыфӀэдызр

Адыгэ Республикэм икъалэхэмрэ ирайонхэмрэ	Общественнэ ИофшӀэнхэм нӀэгырэ пчъагъэу ахӀлажъэрэр	Общественнэ ИофшӀэнхэм язэхэ- щӀэн субвенциехэу апӀэугъэхьащӀтыр (сомэ мин)
Къалэу Мыекъуапэ	1890	1333,4
Адыгэкъалэ	320	247,8
Джэджэ районым	1050	902,7
Кошхьэблэ районым	650	631,3
Красногвардейскэ районым	385	389,4
Мыекъопэ районым	1100	926,3
Тэхъутемыккое районым	840	690,3
Теуцожэ районым	420	383,5
ШӀуджэн районым	345	395,3
ПстӀэумкӀи	7000	5900,0

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунашъу

Къадэхурэ узхэр сабийхэм къахэгъэщыгъэным пae Адыгэ Республикэм уплъэкIунхэр нахьышIоу щызэхэщэгъэнхэм ехьылагъ

Урысые Федерацием псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ и Министерствэ 2006-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 22-м ышIыгъэ унашъоу N 185-р зытетэу «Къадэхурэ узхэр къахэгъэщыгъэным пae сабийхэм япсауныгъэ изытет уплъэкIугъэным ехьылагъ» зыфиIорэр IэубытыпIэ къызыфэсшIызэ, Адыгэ республикэ клиникэ перинатальнэ гупчэм неонатальнэ скринингым илабораторие къызэрэщыгъэуахыгъэм епхыгъэу, къадэхурэ узхэр сабийхэм къахэгъэщыгъэным пae Адыгэ Республикэм уплъэкIунхэр нахьышIоу щызэхэщэгъэным тегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Ухэсыгъэнхэу:

1.1. Къадэхурэ узхэр сабийхэм къахэгъэщыгъэным пae Адыгэ Республикэм уплъэкIунхэр зэрэщызэхашэрэм ехьылIэгъэ Положениер (гуадзэу N 1-р).

1.2. Къадэхурэ узхэр сабийхэм къахэгъэщыгъэным пae лъыр зэрахашыцт шIыкIэр (гуадзэу N 2-р).

1.3. Сабийхэм якъэхункIэ IэпыIэгъу языгъэгъотырэ учреждением неонатальнэ скринингым изэхэщэнкIэ мазэ къэс отчетэу къышIырэр зыфэдэр (гуадзэу N 3-р).

1.4. Псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэ учреждением неонатальнэ скринингым зэрэщызэхашэрэ зыдатхэр журналыр зыфэдэр (гуадзэу N 4-р).

1.5. Къадэхурэ уз гъэунафыгъуаехэм сабийхэр зэрашаухъумэцт шIыкIэр (гуадзэу N 5-р).

2. Адыгэ республикэ клиникэ перинатальнэ гупчэм иврач шъхьалэу А. Н. Шыыхэм 2010-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м щегъэжьагъэу Адыгэ Республикэм щыпсэурэ сабийхэр къадэхурэ узхэм (фенилкенотурием, гипотиреозым, аденогенитальнэ синдромым, галактоземием, муковисцидозым) агъэгумэкIыхэм зэгъэшIэгъэным пae неонатальнэ скринингым илабораториеу АРКПЦ-м щызэхэщэгъэм лабораторнэ ушэтынхэр шашIынхэм ыналэ тыригъэтынэу.

3. Муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и ГъэлыршIанIэ ипашэ, АРКПЦ-м, АРДКБ-м, ЦРБ-м, ЦГБ-м яврач шъхьалэхэм:

3.1. Мы унашъом игуадзэу N 1-м диштэу Адыгэ Республикэм икъалэхэмрэ ирайонхэмрэ псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ яучреждениехэм неонатальнэ скринингым зэрашызэхашэрэм гъунэ лъафынэу.

3.2. Къадэхурэ узхэр къахэгъэщыгъэнымкIэ сабий къэхъугъакIэхэр ауплъэкIухэ зыхьукIэ, мы унашъом игуадзэу N 2-м диштэу лъыр ахэщыгъэным аналэ тырагъэтынэу.

3.3. Мэфиц къэс зэм мынахь макIэу лъэу ахашыгъэр къалэу Мыекъуапэ Адыгэ республикэ клиникэ перинатальнэ гупчэм имедикэ-генетическэ отделение неонатальнэ скринингымкIэ илабораторие Iэклагъэхьанэу.

3.4. Къадэхурэ узхэр къызыхагъэщыгъэ сабийхэр икIэрыкIэу уплъэкIугъэнхэм пae ахэм лъэу къахашырэр алэклагъэхьанэу:

— Адыгэ республикэ клиникэ перинатальнэ гупчэм (ыужыкIэ АРКПЦ-м тIозэ дгъэкIощт) имедикэ-генетическэ отделение неонатальнэ скринингымкIэ илабораторие;

— Кубанскэ межрегиональнэ медикэ-генетическэ консультацием.

3.5. Мы унашъом игуадзэхэу N 3-м, 4-м адиштэу неонатальнэ скринингым зэрэзэхашэрэм епхыгъэ документациехэм Iоф адэшIэгъэным аналэ тырагъэтынэу.

3.6. Учет къызыфашIыр мазэм къыкIэлыкIорэ мазэм ия 5-рэ мафэ нэс отчет къызыфашIыр мазэм ия 1-рэ мафэ щегъэжьагъэу и 31-м нэс къэхъугъэ сабийхэм яхьылIэгъэ отчетэу сабийхэм якъэхункIэ IэпыIэгъу языгъэгъотырэ учреждением зэхигъэуцорэр АРКПЦ-м неонатальнэ скринингымкIэ илабораторие Iэклагъэхьанэу.

3.7. Тест-бланкхэр АРКПЦ-м неонатальнэ скринингымкIэ илабораторие зэрэIэклагъэхьашт мылтыкур псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэ учреждениехэм ябюджетхэм къащыдалыгъэтынэу.

3.8. Сабийхэм къадэхурэ узхэр къахэгъэщыгъэным дырагъэштэн зэрэфаер женскэ консультациехэм къякIолIэрэ бзылфыгъэ лъэрымышьэхэм ыкIи бзылфыгъэ лъэрымышьэхэм зыщIэгъэхэр отделениехэм ачIэлхэм агурагъэлонэу.

3.9. Къадэхурэ узхэр сабийхэм къахэгъэщыгъэным пae уплъэкIунхэр зэрэзэхашэцтхэм яхьылIэгъэ унашъо Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иучреждениехэм ашаштэнэу ыкIи мы унашъохэм якопиехэр Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ Iэклагъэхьанэу.

3.10. Неонатальнэ скринингым изэхэщэнкIэ, сабий къэхъугъакIэхэм ауплъэкIункIэ, тэрэу тест-бланкхэр зэхэгъэуцогъэнхэмкIэ ыкIи АРКПЦ-м имедикэ-генетическэ отделение неонатальнэ скринингымкIэ илабораторие ахэр залэклагъэхьаштхэ пIальэр къыдэлыгъэгъэнымкIэ псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэ учреждениехэм яIофышIэхэу пшгъэдэкIыж зыхьыцтхэр агъэнэфэнхэу.

3.11. ПшгъэдэкIыж зыхьырэ врачым ыльэкъуацIэ, ыцIэ, ятацIэ, ащ IэнатIэу ылыгъыр ыкIи ителефонхэр Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэрэ АРКПЦ-м иврач шъхьалэрэ алэклагъэхьанэу.

3.12. Къадэхурэ узхэр къызыхагъэщыгъэ сабийхэм игъом ыкIи икъоу Iэзэгъу уцхэмрэ гъомылапхэхэмрэ алэклагъэхьанэу.

4. Неонатальнэ скринингым Адыгэ Республикэм щызэхэщэгъэнымкIэ АРКПЦ-м имедикэ-генетическэ отделение ипашэу З. Н. Сахтэрыекъом пшгъэдэкIыж ыхьэу гъэнэфэгъэнэу.

5. АРКПЦ-м имедикэ-генетическэ отделение ипашэу З. Н. Сахтэрыекъом:

5.1 Адыгэ Республикэм щыпсэурэ сабийхэр къадэхурэ узхэм (фенилкенотурием, гипотиреозым, аденогенитальнэ синдромым, галактоземием, муковисцидозым) агъэгумэкIыхэм зэгъэшIэгъэным пae игъом лабораторнэ ушэтынхэр ашIынхэм ыналэ тыригъэтынэу.

5.2. Къадэхурэ узхэр ялэхэу зягуцафэхэцIэ, лабораторнэ, молекулярнэ-генетическэ, клиническэ диагностикэр Адыгэ республикэ кIэлэцIыкIу симэджэщым, Краснодар дэт Кубанскэ межрегиональнэ медикэ-генетическэ консультацием, ищыкIагъэу зыхьурэм — федеральнэ специализированнэ медицину учреж-

дениехэм ялабораториехэм (отделениехэм), федеральнэ къэралыгъо апшгъэрэ еджапIэхэм ашарагъэ-кIуным ыналэ тыригъэтынэу.

5.3. Къадэхурэ узхэр къызыхагъэщыгъэ сабийхэм зэряIазэхэрэм ыкIи перинатальнэ диагностикэр зэрашыцт шIыкIэмкIэ унагъом медикэ-генетическэ консультациехэр зэрэфызэхашэрэм гъунэ алыфынэу.

5.4. Адыгэ Республикэм къышыхурэ сабийхэр АРКПЦ-м имедикэ-генетическэ отделение неонатальнэ скринингымкIэ илабораторие, къалэу Краснодар и КММГК мы унашъом игуадзэу N 6-м диштэу зэрэшауплъэкIугъэхэм яхьылIэгъэ къэбарыр отчет къызыфашIыр мазэм къыкIэлыкIорэ мазэм ия 4-рэ мафэ нэс мазэ къэс Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ Iэклигъэхьанэу.

6. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ планированиерэ финансированиерэ кIэ иотдел ипашэу Г. И. Дудкинам неонатальнэ скринингым изэхэщэн пae 2010-рэ илъэсымкIэ псауныгъэм икъэухъумэн тегъэпсыхьэгъэ мылтыкур республикэ бюджетым къыщыдилыгъэтынэу.

7. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ специалист-эксперт шъхьалэу, иакушер-гинекологу Л. К. Деминам:

7.1. Псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэ учреждениехэр сабийхэм якъэхункIэ бзылфыгъэхэм IэпыIэгъу языгъэгъотыхэрэм неонатальнэ скринингым зэрэзэхашэрэм гъунэ лъыфынэу.

7.2. Неонатальнэ скринингым икIэуххэм яхьылIэгъэ къэбарыр мы унашъом игуадзэу N 6-м диштэу отчет къызыфашIыр мазэм къыкIэлыкIорэ мазэм ия 5-рэ мафэ нэс мазэ къэс Урысые Федерацием псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ и Министерствэ Iэклигъэхьэзэ ышIынэу.

8. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иконсультант-педиатрэу Хь. Хь. Хьаткъом:

8.1. КIэлэцIыкIу поликлиникэхэм яучет щыт сабий къэхъугъакIэхэр зэрауплъэкIухэрэм, къадэхурэ узхэр къахэгъэщыгъэным пae лъыр зэралахыгъэр документхэм арымыт зыхьукIэ, ахэр ауплъэкIунхэм ыналэ атыригъэтынэу.

8.2. Сабий къэхъугъакIэхэр зэрауплъэкIухэрэм, икIэрыкIэу узэу ялэр зыфэдэр зэрагъэунафьэрэм, ищыкIагъэу зыхьурэм симэджэщхэм зэрагъэго-лыхэрэм ыкIи зэряIазэхэрэм гъунэ алыфынэу.

9. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ 2006-рэ илъэсым шышъхьэлум и 24-м ышIыгъэ унашъоу N 581-р зытетэу «Къадэхурэ узхэр сабийхэм къахэгъэщыгъэным пae Адыгэ Республикэм уплъэкIунхэр зэрэщызэхашэрэм ехьылагъ» зыфиIорэм кIуачIэ имыIэжьэу лыгъэгъэнэу.

10. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэ игуадзэу Н. С. Чэужыым гъунэ лъыфынэу.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу НАТХЪО Разыет къ. Мыекъуапэ, тыгъэгъазэм и 30, 2009-рэ илъэс N 1000

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунашъу

Отраслэ зээгъыныгъэм изэхэгъэуцон фэгъэзэгъэ комиссием, ащ иIофшIэн зэригъэпсырэ шIыкIэм, отраслэ зээгъыныгъэм ипроект зэрагъэхьазырырэ пIальэхэм яхьылIагъ

Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ и Кодекс ия 36-рэ статья диштэу, псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэ IофышIэхэм япрофсоюз и Адыгэ республикэ комитет итхьаматэ отраслэ зээгъыныгъэ адэшIыгъэнымкIэ зэдэгущыIэгъухэм ахэлажьэ шIоигъоу зыкъызэрэсфигъэзагъэм епхыгъэу **унашъо сэшIы:**

1. Ухэсыгъэнхэу:

1) Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэрэ псауныгъэм икъэухъумэн

фэгъэзэгъэ IофышIэхэм япрофсоюз и Адыгэ республикэ комитетрэ отраслэ зээгъыныгъэ зэдэшIынымкIэ зэдэгущыIэгъухэр зэхэзыщэрэ комиссием хэтхэр мы унашъом игуадзэу N 1-м диштэу;

2) отраслэ зээгъыныгъэ зэдэшIынымкIэ зэдэгущыIэгъухэр зэхэзыщэрэ комиссием иIофшIэн зэригъэпсыцт шIыкIэр мы унашъом игуадзэу N 2-м диштэу.

2. 2010-рэ илъэсым мэлылфэгъум и 15-м нэс от-

раслэ зээгъыныгъэм ипроект аухэсыным пae комиссием къырихьылIэнэу.

3. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъысфынэу зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу НАТХЪО Разыет къ. Мыекъуапэ, гъэтхэпэм и 4, 2010-рэ илъэс N 177

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

2010-рэ илъэсым кушъхьэфэчъэ спортымкIэ зэнэкьокьухэр зэрэзэхашэщтхэм ехьылагъ

Кушъхьэфэчъэ спортым Адыгэ Республикэм хэ-хьоныгъэ щегъэшлыгъэным, ныбжьыкIэхэр нахьы-бзу физическэ культурэмрэ спортымрэ апыщэгъэным атегъэпсыхьагъэу:

1. 2010-рэ илъэсым кушъхьэфэчъэ спортымкIэ зэнэкьокьухэр (ыужыкIэ зэнэкьокьухэр тIозэ дгъэ-кIощт) зэхэщэгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм физическэ культурэмрэ спортымрэкIэ и Комитет:

1) зигугъу къэтшыгъэ зэнэкьокьухэм зафэгъэхьа-зырыгъэнымкIэ ыкIи ахэм язэхэщэнкIэ пэщэныгъэ зэрехьанэу;

2) зэнэкьокьухэм яплан ыухэсынэу.

3. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ-нымкIэ и Министерствэ зэнэкьокьухэр зыщыкIощт чIыплэхэм зэнэкьокьухэм ахэлэжэщтхэм медицинэ фэло-фашIэхэр ащафагъэцэкIэнхэм ыналэ тыригъэ-тынэу.

4. Адыгэ Республикэм псэолъэшIынымкIэ, транс-портымкIэ, псэупIэ-коммунальнэ, гъогу хьызмэтымкIэ и Министерствэ:

1) зэнэкьокьухэр зыщыкIощт гъогухэр пэшIоры-гъэшъу гъэцэкIэжыгъэнхэм ыналэ тыригъэтынэу;

2) зэнэкьокьухэм ялэхьан транспортхэм ямаршрут зэхьокIыныгъэ фэшIыгъэнымкIэ Iэпылэгъу афэхьунэу.

5. Игъо афэлъэгъугъэнэу:

1) Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ зэнэкьокьухэр зыщызэхашэщт гъогу-хэм ящынэгъончъагъэ къыдилыгътэнэу, зэнэкьокьу-хэм ахэлэжээхэрэр зыщыпсэушт чIыплэхэм общест-веннэ рэхьатныгъэр къащыхъумэнэу;

2) чIыплэ зыгъэIорышIэжынымкIэ органхэр зэнэ-кьокьухэм язэхэщэнкIэ Iэпылэгъу афэхьунхэу.

**Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМППЫЛ Мурат**

къ. Мыекъуапэ,
гъэтхэпэм и 11,
2010-рэ илъэс
N 51-р

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Дзэм къулыкъу щызыхьырэ дзэкъулыкъушIэм ишъхьэгъусэ лъэрымышъэ зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэрэратырэр, дзэм къулыкъу щызыхьырэ дзэкъулыкъушIэу сабий зилэм мазэ къэс ахъщэ Iэпылэгъу зэрэратырэр» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм ехьылагъ

Федеральнэ законодательствэм, Адыгэ Республи-кэм иминистрэхэм я Кабинет 2007-рэ илъэсым шышъхьэIум и 13-м ышIыгъэ унашъоу N 143-р зыте-тэу «Къэралыгъо пшъэрылхэм ягъэцэкIэнкIэ адми-нистративнэ регламентхэр, Адыгэ Республикэм къэ-ралыгъо фэло-фашIэхэр щыгъэцэкIэгъэнхэмкIэ адми-нистративнэ регламентхэр къызэрэхахьэр ыкIи зэ-раухэсырэ шIыкIэм ехьылагъ» зыфиIорэм адисттэу гъэпсыгъэным тегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Къэралыгъо фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ Адми-нистративнэ регламентэу «Дзэм къулыкъу щызы-хьырэ дзэкъулыкъушIэм ишъхьэгъусэ лъэрымышъэ зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэрэратырэр, дзэм къулыкъу щызыхьырэ дзэкъулыкъушIэу сабий зилэм мазэ къэс ахъщэ Iэпылэгъу зэрэратырэр» зыфиIоу Адыгэ Рес-публикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым бэдзэогъум и 16-м ыштэгъэ унашъоу N 145-р зытетымкIэ аухэ-сыгъэм мыщ фэдэ зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэу:

1) а I-рэ разделым ия 3-рэ пункт ия 3-рэ подпункт ия 7-рэ абзац мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«Урысые Федерацием псауныгъэм икъэухъумэнкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 23-м ышIыгъэ уна-шъоу N 1012н-р зытетэу «Сабыйхэр зилэхэм къэра-лыгъо ахъщэ Iэпылэгъухэр зэрафагъэнэфэщт ыкIи зэрэратыщт шIыкIэр ухэсыгъэным ехьылагъ» зыфиIорэмкIэ («Урысые гъэзетыр», N 15, 27.01.2010 илъ.);»;

2) я II-рэ разделым я 10¹-рэ подпунктыкIэр хэгъэ-хьогъэнэу ыкIи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«10¹. Къэбархэр зэраухъумэрэ сертифицированнэ амалхэр блэкI имылэу агъэфедэхэ зыхьукIэ, связым ителекоммуникационнэ каналхэмкIэ электроннэ шIыкIэм тетэу къэралыгъо фэло-фашIэхэм зафагъэ-нэIосэн алъэкIыщт.»

2. Къэбар-правовой отделым ипашъу О.В. Дол-голенкэм:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт игъэхьэгъэным ыкIи гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэу-гъо-ягъэхэр» зыфиIорэм къащыхэутыгъэным ыналэ ты-ригъэтынэу;

— Урысые Федерацием исубъектхэм яшэпхъэ пра-вовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хэгъэхьэгъэным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIоры-шIапIэ Iэклигъэхьанэу.

3. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъысфы-нэу зыфэсэгъазэ.

**Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ
социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ иминистрэу
Наталья ШИРОКОВА**

къ. Мыекъуапэ,
гъэтхэпэм и 9, 2010-рэ илъэс
N 48

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Дзэ къулыкъу пшъэрылхэр зыгъэцакIэхэзэ фэхыгъэ дзэкъулыкъушIэхэм ясабийхэм мазэ къэс ахъщэ Iэпылэгъу ятыгъэныр» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм ехьылагъ

Урысые Федерацием и Президент иполномочнэ лIыкIоу Къыблэ федеральнэ шъолгырым щылэм къэбархэр цыфхэм алъыгъэлэсыгъэнхэмкIэ и Совет иунашъо, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Ка-бинет 2007-рэ илъэсым шышъхьэIум и 13-м ышIыгъэ унашъоу N 143-р зытетэу «Къэралыгъо пшъэрылх-хэм ягъэцэкIэнкIэ административнэ регламентхэр, Адыгэ Республикэм къэралыгъо фэло-фашIэхэр щы-гъэцэкIэгъэнхэмкIэ административнэ регламентхэр къызэрэхахьэр ыкIи зэраухэсырэ шIыкIэм ехьылагъ» зыфиIорэм адисттэу **унашъо сэшIы:**

1. Къэралыгъо фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ Адми-нистративнэ регламентэу «Дзэ къулыкъу пшъэрылх-хэр зыгъэцакIэхэзэ фэхыгъэ дзэкъулыкъушIэхэм яса-бийхэм мазэ къэс ахъщэ Iэпылэгъу ятыгъэныр» зы-фиIоу Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ

хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ илъэсым щылэ мазэм и 29-м ыштэгъэ унашъоу N 16-р зыте-тымкIэ аухэсыгъэм зэхьокIыныгъэ фэшIыгъэнэу, я II-рэ разделым я 2¹-рэ пунктыр хэгъэхьогъэнэу ыкIи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«2¹. Къэбархэр зэраухъумэрэ сертифицированнэ амалхэр блэкI имылэу агъэфедэхэ зыхьукIэ, связым ителекоммуникационнэ каналхэмкIэ электроннэ шIы-кIэм тетэу къэралыгъо фэло-фашIэхэм зафагъэнэIосэн алъэкIыщт.»

2. Къэбар-правовой отделым ипашъу О.В. Дол-голенкэм:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт игъэхьэгъэным ыкIи гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкIырэ сборникэу

«Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэу-гъо-ягъэхэр» зыфиIорэм къащыхэутыгъэным ыналэ ты-ригъэтынэу;

— Урысые Федерацием исубъектхэм яшэпхъэ пра-вовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хэгъэхьэгъэным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIоры-шIапIэ Iэклигъэхьанэу.

3. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъысфы-нэу зыфэсэгъазэ.

**Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ
социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ иминистрэу
Наталья ШИРОКОВА**

къ. Мыекъуапэ,
гъэтхэпэм и 9, 2010-рэ илъэс
N 49

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунэшъо заулэ кIуачIэ ямылэжъу лъытэгъэным ехьылагъ

2006-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 29-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 258-р зытетэу «Полномочи-ехэр зэрэзэтыраушъхьафыкIыхэрэм япхыгъэу Уры-сые Федерацием изаконодательнэ акт заулэмэ зэхьо-кIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм ехьылагъ» зыфиIорэм, Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ ехьылIэгъэ Положениеу Адыгэ Рес-публикэм иминистрэхэм я Кабинет 2007-рэ илъэсым бэдзэогъум и 9-м ышIыгъэ унашъоу N 117-р зыте-тымкIэ аухэсыгъэм адисттэу, 2010-рэ илъэсым мэ-заем и 5-м Адыгэ Республикэм ипрокуратурэ ышIы-гъэ унашъоу N 07/12-2010-р зытетэу «Псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэхьыгъэ законодательствэм хэу-кьоныгъэу хашIыхьагъэхэр дэгъэзыжыгъэнхэм ехьы-лагъ» зыфиIорэр IэубытышIэ къызыфэсшIызэ **уна-шъо сэшIы:**

1. КIуачIэ ямылэжъу лъытэгъэнэу:

1) Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ-нымкIэ и Министерствэ 2008-рэ илъэсым мээзем и 21-м ышIыгъэ унашъоу N 102-р зытетэу «Адыгэ Рес-публикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Мини-стерствэ икомиссиехэу медицинэ, фармацевт IофшIэным, наркотикхэмрэ психотропнэ веществохэмрэ ягъэзекIон эпхыгъэ IофшIэным пылтынхэмкIэ Iызынхэр язытыхэрэм ехьылагъ» зыфиIорэм;

2) Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ-нымкIэ и Министерствэ 2008-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 20-м ышIыгъэ унашъоу N 174-р зытетэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ икомиссиехэу медицинэ, фармацевт IофшIэным, наркотикхэмрэ психотропнэ веществохэмрэ ягъэзекIон эпхыгъэ IофшIэным пылтынхэмкIэ Iызынхэр язытыхэрэм язэхэсыгъо-хэм яграфик ухэ-сыгъэным ехьылагъ» зыфиIорэм;

3) Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ-нымкIэ и Министерствэ 2008-рэ илъэсым бэдзэогъум и 22-м ышIыгъэ унашъоу N 487-р зытетэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ 2008-рэ илъэсым мээзем и 21-м ышIы-гъэ унашъоу N 102-р зытетэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ икомиссиехэу медицинэ, фармацевт IофшIэным, наркотикхэмрэ психотропнэ веществохэмрэ ягъэзекIон эпхыгъэ IофшIэным пылтынхэмкIэ Iызынхэр языты-хэрэм ехьылагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэ-шIыгъэнхэм фэгъэхьыгъэм»;

4) Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ-нымкIэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым мээзем и 13-м ышIыгъэ унашъоу N 119-р зытетэу «Адыгэ Рес-публикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Мини-

стерствэ 2008-рэ илъэсым мээзем и 21-м ышIыгъэ унашъоу N 102-р зытетэу «Адыгэ Республикэм псау-ныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ икомис-сиехэу медицинэ, фармацевт IофшIэным, наркотик-хэмрэ психотропнэ веществохэмрэ ягъэзекIон эпхыгъэ IофшIэным пылтынхэмкIэ Iызынхэр язытыхэрэм ехьылагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэн-хэм фэгъэхьыгъэм»;

5) Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ-нымкIэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым мэкъуогъум и 3-м ышIыгъэ унашъоу N 449-р зытетэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ 2008-рэ илъэсым мээзем и 21-м ышIы-гъэ унашъоу N 102-р зытетэу «Медицинэ, фармацевт IофшIэным, наркотикхэмрэ психотропнэ вещество-хэмрэ ягъэзекIон эпхыгъэ IофшIэным пылтынхэмкIэ Iызынхэр язытырэ комиссиехэм яхьылагъ» зыфи-Iорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьы-гъэм».

**Адыгэ Республикэм псауныгъэр
къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу
НАТХЪО Разыет**

къ. Мыекъуапэ,
гъэтхэпэм и 4, 2010-рэ илъэс
N 172

НАРОДНЭ ПИСАТЕЛЭУ ЦУЕКЪО ЮНЫС ИЛЪЭС 70-рэ ЗЭРЭХЪУРЭМ ИПЭГЪОКИ

*(КъызыкІэлъыкІорэр
мэлыльфэгъум и 7-м
къыдэкІыгъэ номерым ит).*

Пчэн кьюир бжахьэ зэкIом,
ытхьакIумэ кыгуагъугъ, кьэо-
шIэжмэ, тхылъеджэ зиусхьа-
ныр. Джырэ дунэе хыдзэ-псы-
дзэжым идирижер бэшIыкIу
шъхьалэ Iэ зыфигъэлагъохэрэр
нэхъыжаф шыпкIы: гъаблэм,
уз ерыоджэжмэ, цIыфмэ ажу-
лайцызыгъэп, а пстэури хэсэ-
гъэкIышъ зэфэнчэгъэ кьати-
нэжбыр арэп зыгъэгумэкIырэр,
арыхэп, тынэ кыкIинIурэр
мышьомыл... чэтыум гъомы-
лэу кыфыхэпхыщтыр, шъхьа-
цым, кIышом узэряшIушIэ-
щтыр, ым, цэлъэкI щеткэхэр,
адрэ нэшхъигъэ хъугъэ-шIа-
гъэху фэныкIоныгъэм кы-
хыгъэхэр. Бакъымэрыжъэу
зицыгъо лынэ кыкIыхэри.
ЗызымышIэжъху зынэ кыкIы-
пэхэрэр, зэрзыфэрэзжэхэм
гуегуэ зыфытыгъэшIхэри... Ау
кыызфэсIогъэ «шъхьалэм»,
хьаулуй, тызэтыригъэзыгъэми,
Сократ ихьашырэу, тижэ кы-
дишын фэлъэкIырэп: «Критон,
мы должны Аксепию петуха.
Так отдайте же, не забудьте».
Аксепие — Iзэгъум итхь.
Гъунэм тынэсыпагъэпщтын...

... Мо лъэшэу згъэшIагъозэ Понтий Пилат прокураторым фэгъэдэгъагъэр, арыми цыф къызэрымыкIоу къычIэкIыжыгъ. Арэпышэ инсургентэу Тхьэу шыIэ пстэумэ гум ранэжыкыгъэу ащыгъушшэжыкыгъэм фэд пIонэуи шытэп. Аукъодыеу ахэр, инсургентхэр, зыкъэзыIэ-тыгъэ чэчэнхэр, зэо жIалымышхоу кIорэм шыплъэгъунхэу къызышIомыгъэшI, Александр Сергеевич, уащыIукIэ-ныр хэсэгъэкIыш, ей. Мо пхъэмбгъу зэхэпчагъэр, ый, ари федерал-инэрал горэм журналистмэ «интервру» ариты зыхъукIэ ары ныIэп зыплъэгъуштыр, чыжэкIэ. Муары цылыт, уигъэшIэ тIэкIуми пшIэжыкынэп, пхъэцIэкIэ тыкырышхоу хъадэм зищыхагъ... ЗэрэпшIонгъоу къызышIогъэшI, хъау, узэрфаеу, уфаемэ — инсургент Iо, уфаемэ — федеральнэ зэолIэу, армавир кIалэхэу ежI ябомбэ дэдэхэмкIэ зэхаупкIэтэжыгъэгъэхэр арыхэу, шIы: о зэрэпшIонгъу, уфаеми — чэцIэхъо насыпынчъэжI горэуи къызышIогъэшI, ым? Ар зыщыщыр Тхьэ закъор ары ныIэп зыгъэунэфынэу джы зиамалыжыр. ГунэхэшIагъэ иIэмэ фэрэгъэгъу. Арэу хэти зэхэзгыгъэкIокIэжыэу зэхыщырэу зышIи цыI, шыуашэр ары, урысые шъошэ закъор. Ащ фэдэу укIыгъэу къагъэлъэгъорэ пстэуми ащыгъыр зы шыуаш, хъау, зао хымтыми нэм фэмыплгырэ Урысыешхом, зэкI пIоми хъунэу ары ащыгъыр. МызэкIэ дэдэми, нэбгыритIу кызызбгъэлырэм пэпчъ. Тхьэм ихъакIэх! Ахь, сиынбджэгъу Александр Сергеевич, камер-юнкер мундырыр, сымышэхъумэ, зэгорэм Iумыпэм о пшIыштыгъэ, аенасын. Ары сшIошI, хъауми, уфэмыегъаха, сикъош?! Джы муарыш, хъадэмэ япхъэпIакIэхэр ныкбостхэу жъугъэх: плъэкIышIтмэ гъэунэфы бгырысмирнэр, федерал кIалэмэ е «террорист шIoir» арымэ!

СэЮба, зэкIэри ныкъосты
хъужхэу шүцIабзэх. ШомыкI
шъыпкъэх. Мыдэ цыхэпш
ужым мэшIо стафэу къыкIэ-
ныггэм ихъащырэу. О, си Тхэ-
лпал! О лфгагэм тхъэуагъ.
Хэта зильфыгъэри шьуIуа?!

Сэ си Налбыймэ сшлэн?
Мытапэк!э абхъаз-ткъошмэ
янэшхэигом, !эпы!эгъу
афэхунэу пчыгтэрэ илыгъ —
арын шулуа зыгорэк!э?.. Аб-
хъазым рапэсышхэр язэргэга-
ш!эрэпыш, ктэралыгъу !э-
шхьэтетхэр, джыры шхьаеи,
зэдыргъых-кызыздыргъыжых,

итактик, ым, кьушъхъ тIуа-
кIэмэ кьадэпIытIыкIыгъэ-
ным!.. Спецоперация!.. Инфор-
мация ззошхори дыкIыгъужъу,
ый. Арышъ, синыбджэгъужъ,
псэ зыпыт инсургент закъуы
мышъ о щыплъэгъункIэ умыгугъ,
ыуж кьинэмэ ары, пхъэмбгъу
зэхэщагъэмкIэ чылэхэр, кьалэ-
хэр зэхэкъутагъэхэу уанэлъу
къызырагъэуошщтхэр, чырбыщ,
мыжъогъэчъыгъэ унэ дэпкъ
екъотэ-сэкъотэ лъагэхэр, хьа-
физнэ хьугъэх пIонэу, нэку
шункIыбзэхэмкIэ къызыплъ-
гъэщтхэр. Джары. Ардэдэм,

рэ, аши имызакшоу, нэлүрыхбо
чэтэн шлүцлэу боевикхэмрэ
спецназымрэ зыплүахьорэмрэ
зарыдгэклэрэклэн фаеу игъо
зыхьугъэр зыгорэкклэ бэшлэ-
гъэмэ, «дэгъухэми» е «дэйхэ-
ми», ым? Зэрэхэгъгүшхоу зы-
шягълэагъэмэ, зыплүагъэ-
хьагъэмэ, ый, зэрэхэгъгү
псау! Зыгорэхэм хьунклэныр
нахь псынклэ кьафэхьушты-
гъэнклэ пшлэнэп, зыгорэхэм, ей,
пшлүсыныр, лэлоныр е нэпсэу
кышшлөклүагъэр ыгъэбыллы-
нымклэ, укытэжыгъэу шпл-
ты кьэхьугъэхэм нахь гъэ-

уагъ. Самбырэлъ, мыщ ыпгэ-
кIи кыпфэсIотагъ сшIошI,
бэдэдэ тешIагъэу, ильэсишъа,
ззгорэм, бжыхъэпэ пчыхъэу,
телевизорым сеплъзэ, а инэрал-
демократыр кыагъэлягаъоу,
слъэгъугъагъ, гугъэуз дэдэгъ.
Мыщ ыпэрэ чэчэн заом кы-
щауIагъ хьылъэ дэдэу. Кыз-
шыхъугъэ мафэр джы яплIэу
сымэджэщ кушъхъэфэчъэ ку-
ржъыем моуштэу исэу, плIэ-
гъогогъо егъэмэфэкIы. Нэ-
пшъашъэхэмкIэ ныIэп, ерэгъэ-
егъэзыгъэу, иныбджэгъумэ
кызэрэдэгущыIэрэр. Псэналъэр
хегъэгъукIы. Хэт пае аруштэу
кызнагъ? Адрэ «иныбджэгъу
инэралмэ» аш гу Iламытирэм
фэд. БгъэтIэ-гушыIэрыех.
Щхырылэх. Ежъ нэпшъашъэхэр
егъэсысхэ къодый. Кызыра-
IорэмкIэ, джы кызынсыгъэмэ
— марышъ кыыкIэлъыIагъэ
ятIонэрэ заор чэчэн чIыгу
джыри шэсты-щжъэ! — иакъыл
зыкыишIэжыгъэп, зыкыишIэ-
жыгъэп шъхъае, зыдззэогъэ
инэралмэ ар ащыгъупшагъэп,
ащыгъупшэна, непи ягъусэкIэ
алыгът. «БэнэкIо ныбджэ-
гъужъ!» Ыгу кыдашаеу
аIошъ ары. Ары шъхъае, ку-
ржъыем ис егъэзыгъэр пшъы-
гъэ ынэхэмкIэ къэошIэ, зыпа-
рэми фэежъэп, хъыжъалэуи
кызызоукIы, инэралмэ гу Iлагъэ-
рэп, хъау, гуацаи фашIырэп.
ФашIынуу фомыха?! Пхъэм-
бгъу зэхэпцагъэмкIэ кыфа-
гъэлягаъорэ ззошхоми еплъын
ылъэкIыжъэрэп инэралыр.
ИкIэрыкIэу бомбхэр Чэчэным
зэрэтырадзэхэрэр, топыщэхэм,
лагъымэ жьугъэм чIыгур зэрэ-
зэхажъухъэрэр, ичIыгогъу мин
пчъагъэмэ бгъагъи, хэгъэгуи
ямыIэжъэу кызыэрэнэхэрэри
ары. Зышъхъэ къезыхъыжъэ-
жыгъэ цIыф егъэзэхэмэ
ягуIэкIэ-пцIызмэмакIы... И-я-я-
я-и-ий мыгъо и-я-й-и... Курэ-
жъыем ис инэралым ынIэу
дырегъзэкIы, хъазабышхо
ещэчы, ещэчымы ашIэрэп ад-
рэмэ, зишIугъомэ. Джары.
Плъэгъурэп нахъ дикторыр хэб-
лыхагъ: Дэгъстани Iыгыгъэчъэ
заор кышежеагъ еIо, ыт, Уаш-
хъо-тхъэм ынахэ зэхэгъэхъагъ,
заом итхъэ, Аушджэдджышхо-
ри, мIудымыды. Ежыругъушэп,
ежъ иIоф хэлъап. Мо инэрал
тхъамыкIыр хъуи шIи зэращы-
мыгуаэзм фэд. Урысые насы-
пынчъэжъ, уикIэлэ хъачхъужъ-
мэ кыыхагъэшыгъэр, хъау, зы-
хэблыхъагъэхэр сыд фэдэ
джэгукIа сIо?! Ахэм алэхэр,
дыдыдугъш, уяплъын плъэ-
кIырэп алэмэ, IыппцIагъэр
атехъэгъухъажыгъэу, ей. Хъау,
мо инэралыр зыгорэу шыт,
изэхашIэ уцэкугъэ дэдэкIи сы-
гъугъэрэп сэ, ынэхэр ыупыщыгъ-
гэхъ джы, ышъхьи курэжъые
шъхъантэм тыригъэкIагъ:
зиупышкIуагъ, узым зэриш-
хыпагъэр имыкъоу. Пшъыгъэ
инэралыр. Iъэшэу пшъыгъэ,
нахыбхэ хэмэфжъыномэ. Ащ
пае зэхэпцэгъэшхои ишIэн зы-
пигъэурэп, ау хъарамыгъэ
тIэкIу дешхы: армавир кIалэмэ
зашеухъэ, хъау, кыгъэлягаъо-
хэрэп, ежъхэм яурысые шы-
лыч бгъашхъомэ кырадзы-
хыгъэ бомбмэ зэхапкIэта-
гъэхэр. О, си Тхъэ закъу!

(Джыри кыкІэлъыкІоцт).

ЦУЕКЪО Юныс

КЪАДЫРБЭЧ
ИБЭЩШЫГЪ

Тарихъ романым щыщ пычыгъохэр

зыхэтхэр шьорышI бырсы-
рышху, мыдкIэ цыфмэ, егъэ-
зыгъэх, щылакIэ ялэжьэп, ей,
тхэамыкIэмэ ашъхъэ зэкIо-
кIыным нэсыгъ, ый! Аджэ-
ныкыо машлоу дэлъыр хым нэп-
кым къафытыридзэрэр ары,
шуми, бзаджэмэ IэпчIэгъэнэ
тIэкIоу илагъэм щыщ, о, синыб-
джэгъу. МытапэкIэ арыгъэ
Псыххор зытаучэлыгъэр, сьд
фэдиз гъунэнчъагъ ащ иорхэм
гуамыхыщтыгъэхэр, ШуцIэ-
жым инэпкэмэ къякIуалIэрр
мызэгъогум мэкIэ дэд, арыба,
хым джы зыгорэмэ зыпарэ
цыкыэ зыкIыпщычIымынэжьрэр,
псэ цыкIур Iэшуба, ищылэ-
ныгъэ чIылгъэм шычIинэн
шIошIышъ хэтрэри мащтэ:
псэр лээлIэ дэд, гум имы-
кIыжьу Александр Сергеевич.
О зытешIыхыагъэр къэсшIэн
слъэкIырэп нахъ.

Ары сэлэ, зиусхьан гээшлон,
пилошг хууна зыкьэзылэтыггэ
чыплэрысыжхэр, хьау, шьо
ээрэшуйоу, аборигенхэр, хьалэ-
мэтба, унэмэ кьапэшлуафэ-
хэрэп, зэклэри зээзщыгэхэр,
хьау, зэклэм ауджэггүгэхэр!
Модклэ «безбоязнэ» гушхэу
зыкьэзыггэхьыхэрэп плэггү-
мэ, щтэм кыххэклэу, ый, дели
ухун, мацлэм фэд, зы лъэхьан
дээ жьуггэ теошхохэр гум
кьаггэкльжью! Джа дээ жьуг-
гэ теошхохэр: сыд фэдэ гьог-
уи рыклохэрэ гьучлпсы мэ-
хьаджхэр, танкхэр, мэшлобыб
аджалтлупшхэр, калибрэ джэ-
дэжхэр зраггэклхэрэр — джы
единэроггьжхэп! — топ змы-
лэужыггөхэр зезышхэрэ ав-
томашинэхэр, субхьаналахь,
Гьучлы Тыггужь отэр — ку-
пышху, зызхаушьяопшггэхш
кьушхьхэ тлуаклэхэр зэлъа-
бггэхгэх: олгэггуба, зыкьуачлэ
зашлыгг. Зыпэшлуклохэрэр хэт
луи?! Кьызырыклоп а пстэури,
акьылми кыхьхэрэп. Брифинг-
хэр ашыхэхш этланэ пстэури
кьыбгугаггэложькьынэ инэраль-
мэ зыраггэукьыхьы. Тактик
ало. Кьыклэплэтыкьыным

гур ыгъэушкӕоеу, шъхъэми
къео: сыкъэзгъэшпыгъэ си Тхъ
лъапI, моу къафэмыубытэу
афэмышхыжрэ чIыпIэры-
сыжъхэм тыда джы зызща-
гъэбылынэу къафэнжыгыгъэр,
сэрмыгыу! Хъауми, нэрымы-
лэгъуха? Дунаим темы-
тыжыха? Темытыгъэха? Ым?

...Афинэ философ Іушы-
жыр, Сократ, гьунэм джи
фэклогьап. Тэпчан кыпшлэм
кыбклэ зытыригъэклагъ.
Чыпаллэ кыфэклуагъ, фабэ
горэ кызырищкыгъ, зычлун
духъуу ылозэ — лъэшуу илоф
дэи. Хьапсэдэт-шъхьагърыты-
ри щтэжыгъэ. Тэклу шлэ къэс
лжжтым ылакъомэ, егъэ-
гумэклыш ары, етелабэ, мзу-
зымэ муузымэ ело еупчы.
Узырэп. Тэклу-тэклузэ ыпчанэ
нэсы — адрэр, хьапсэдэсыгъ,
нэбэ-наб, зыпари зэхишлэрэп.
Пкышшоолыр мзучылы, цык-
клу-цыклузэ мэдды. Джэрз кьо-
шын цыклум итыр мыш
ыпэклэ кызыфехым, «Ыл»
ыуагъэп. Къызэрэрилуагъэу,
ащ зешъуахэм, кыкълухъ-
рикълухъкыжъуу джэхашъом
тетыгъ, ыклэпкъ-бгы зэрэлъыгъ
онтэгъу кызызэхум, къызэрэ-
рилуагъэу, тэпчаным зыты-
ригъэклагъ. Макъэ горэм зы-
кыыригъэшлагъ: Сократ, афинэ-
мэ укӀ о кыптыралъхьагъ,
ыуагъ, мыдрэм тӀэклу тыри-
гъашлэ пигъодзыжыкыгъ, хъун,
ыуагъ, ежъхэм природэм укӀ
атырилъхьагъ...

Мыш нзужым, гуапэм рихыжыагъэу, зытырихуагъэр кызытыридзыгъ, АкслепийкӀ, иныбджэгъу горэм зыфигъази, мытапӀкӀ зыфӀсӀогъэ гушыӀ-хэр ыжӀ кыдзэыгъэх. Ау сӀ кызыгурыӀон слӀэкӀырӀ ашкӀкӀ ыӀоӀиугъагъэр. АтакӀэр кӀурмӀн фишыӀ ӀоӀиугъагъа Тхьэм гур кӀӀбзӀ-ӀубзӀу кы-зэрфигъэнагъэм фӀшӀ, хьауми, зӀришӀнӀу, сӀмӀркӀзукӀ кы-Ӏуагъэм?.. ЗӀрӀхуэркӀмӀкӀ, зӀкӀлӀми мо хьантӀӀуркӀмӀ-лӀэм ихьашӀыр воен шьуашӀм-

нэгьоджэгьошлү афэхьун, ана-
сын! Укыгэр, сэмэркэу юфэп,
ари гьэнэгьоджэгьошлп, а Си
Пушкин. Гьэбыльгьошлү дэ-
дэл!

Зигушыгэ зыпсэ езыхыжыгыгэу, мэшюкум зычгэзидзэжынуу зылоггагэри кьэгготыжыгыгае хуштыгэгэп, ары, насыпынчэр, а нэурыхыо шуцэр зыпгэуилыханыш, релсымэ эггедзэкгэу атегтолхыанэу... Джарыгэ лэхуьпхэмэ лэхуьпхыагэр! Сыд фэдиэу телевиденэ зещаклохэми аргэгэпырапгэщтыга, дырагэзлэсэасенгыга щытху жыюешхоми, аенасын: лымэ джары лыр! Шэхьякло зигэр!

Ыуагъэр ыгъэцэкIжьи.
Ти Понтий бэлахыжъ... Мо
рельсмэ ателъыр Понтия сэЮ?!
* * *

Ащ кылыуагъ: «Чыпшъхъэм щыпсэрэ цыфхэм псэжыгъэу зэрахъэрэм гъуни нэзи зэримылъжып, гупшысэрэ мурадэу агу илхэмрэ бзэджагъэ гухъэ-гужыгъэрэ ащхъу сдигъокӀи зэрахъымалыгъэр Тхьэ ЛъапӀэу Лъагэм ылъэгъугъ».

Джыри ащ кыѳуагъ: «Цыф-
лъэпкъым ылъ зыгъачэрэм,
ылъ цыфым ыгъэчэжъышт:
Тхьэм илуплъэ-теплъэ илэу
цыфыр кыгъэшлыгъэшъ
ары...»

«Пушкиныр аукыгъ! Яковлев! Тауштэу ар афэбдагъа! Хэт ицанла зылэ ащ тезыщэ-ягъэри? — Федернелькэ Матюшкин илицей ныбджэгужэу Яковлевым Чэткбалэ зыщыгуклэ, игуклэе-гуклэе-ошхо тырипхээнклэшт. Яковлев, Яковлев!..»

Мыхэм апэчыжыагъэхэп, пэло шъхъэшыгу пэпцлэ фыжы-бзэосхэр зышъхьарыс Къушъхэ Къопцлэжъхэр шытыгъэх, гукъэошхом зэхидыцлагъэхэм фэдэу, ахэр нэшхэй Iягъэх. Зэтедыкыагъэх плонэу. Мы такыик дэдэм, ахьырнэфсэмын нэсыгъэу, иныбдыгъэу сымэджэ хьылъэ клэрысыгъ. Гуыаплэ зэрэшмылэжыыр кыгуры-

Театрэмрэ лъэхъанымрэ

АДЫГЕИР НАХЬЫШЮУ АРЕГЪАШІЗ

ШыІэныгъэр театрэм кызырѳуатэрр спектаклэхэм ахэтэлъагъо. Театрэм иѳошлагъэ нахь куоу зыщыбгъэгъозным фэшІ кыхаутырэ тхыгъэхэм ямэхъанэ цыкІоп. «Театральный вестник» зыфѳлорэм ия 3-рэ номеру 2010-рэ илээсым кыдэкІыгъэр Адыгэ Республикэм итеатрэхэм афэгъэхьыгъ.

Адыгэ Республикэм культурэм-кІэ и Министерствэ тыгъуасэ шыкІогъэ зѳукІэм «Театральный вестникым» шытегушылагъэх. Кыблэ шѳолгырым итеатрэхэм, культурэм яѳошлэхэр редакци-ем и Совет хэтых. АдыгеимкІэ ащ хагъэхъагъэхэр театрэм иѳош-лэхэм я Союзуу АР-м шызэхъа-щагъэм итхъаматэу, артист цІэрыѳоу Зыхъэ Заурбийрэ АР-м культурэмкІэ и Министерствэ иот-дел ипашэу, театроведэу Шхъэ-лэхъо Светланэрэ.

— Урысыем итеатрэхэм журна-лыр алокІэ, — кыщыѳуагъ зэх-хэм АР-м культурэмкІэ иминист-рэу Чэмышѳо Гъазый. — «Теат-ральный вестникым» ия 3-рэ номер Адыгеим итеатрэхэм яспектаклэ-хэм къашатыхыгъэ сурэтхэмкІэ кырегъажьыш, къэбар гъэшІг-гъонхэр къѳуатэх.

Адыгэ-абхъаз театрэхэм я II-рэ фестивалэу ялагъэм АР-м и Пре-зидентэу ТхъакІушынэ Аслъан кыщыгушылагъ. Журналым игъ-хъазырын дэлэжыгъэ редакторэу Александр Прыжниковым ти Пре-зидентэу ТхъакІушынэ Аслъан зэдэгущыІэгъоу дырилагъэр гъэ-шІэгъонэу кытхыжыгъ.

Экономикэр къэпІэтэу ѳошІа-пІэм ахъщэшхо ептымэ зыгорэхэр зэшІуихынхэ ылъэкІышт. Эконо-

микэм урыгушхонэу пфэгъэхуреп лъэпкъым, республикэм якульту-рэ чІэнэгъэ инхэр зишІыкІэ. Ар кыдылгытэзэ, Адыгеим и Прези-дент игушшысэ кыщыхыгъэщыгъ зэкъошныгъэр гъэпытэгъэным, ма-мырныгъэр къэухъумэгъэным, цыфыр цыфыгъэ хэлэу пІугъэ-ным культурэр зэрафэлажьэрэр.

Культурэм шызэлъашІэрэ Алек-сандр Калягиным Дунэе фести-валэу адыгэ-абхъаз театрэхэм ялагъэм, театрэхэр спектаклэхэм-кІэ зэрэзэхъожьыхэрэм, АР-м и Лъэпкъ театрэ «Сиadyагъз» зыфи-ѳоу адыгабзэм изэгъэшІэн фэгъэ-хыгъэр Тыркуем кызырэгъыгъэ-

лъэгъуагъэм мэхъэнэ ин аритыгъ.

Адыгеим итеатрэхэм ящыІакІэ сурэтхэмкІэ, статья зэфэхъаф-хэмкІэ журналым къѳуатэ. АР-м и Лъэпкъ театрэ идиректорэу Зи-хъэ Мэлайчэт, театрэм ирежиссер шхъаІэу Кукэнэ Муратэ, артист-хэу Уджыхъу Марыет, Кушъу Свет-ланэ, Мурэтэ Чэпае, нэмыкІхэми театрэм еплъыкІэу фыряІэм жур-налым уащегъэгъуазэ.

ТекІоныгъэм ия 65-рэ илээс фэгъэхыгъэ спектаклэу «Шъуза-бэхэр» артистхэм сценэм кызырэ-щашІырэм шыщ пычыгъохэри гъэшІэгъоных. Урыс театрэм ия 75-рэ илээс зыфегъэхъазыры. Ди-

ректорэу Николай Иванченкер ипшъэрылхэм къатегушыІэ. Ка-мернэ музыкальнэ театрэу Хъанэхъу Адамэ ыцІэ зыхъырэм ихудожес-твеннэ пашэу Сулейманов Юныс шыІэныгъэмрэ театрэмрэ зэрэ-зэпхыгъэхэм, исэнэхъат зэрэ-шІогъэшІэгъоным ягугъу къешІы.

«Нысхъапэхэм ятеатрэ», Грузи-ем изаслуженнэ артистэу, АР-м искусствэхэмкІэ изаслуженнэ ѳошлэшхоу Исуп Аслъан, АР-м изаслуженнэ артисткэхэу Ирина Кириченкэмрэ Надежда Макси-мовамрэ, нэмыкІхэми яхыплІэгъэ тхыгъэхэр гъэшІэгъоных.

АР-м культурэмкІэ и Министе-рствэ шыкІогъэ зэхъхэм Чэмышѳо Гъазый, Шхъэлэхъо Светланэ, Зыхъэ Мэлайчэт кызырэгъагъэу, СССР-м тыщыпсэу зэхъум театрэм иѳохэр нэмыкІэу зэхыщэщыгъэх, идеологии хэхыгъэу иІэм цыфыр ыпІуштыгъ, ыгъасэщыгъ. Зэхъо-кІыныгъэм илэхъан культурэм иѳофыгъохэр къѳыхыгъэх. Шыкла-гъэхэр дагъэзыжъхэзэ, лъэхъаным диштэу зэрэлэжъэщтхэр къаѳагъ. Олимпиадэ джэгунхэу 2014-рэ илээсым Шъачэ шыкІоштхэм еп-хыгъэ культурнэ программэм Лъэпкъ театрэр зэрэхэлажьэрэм Зыхъэ Мэлайчэт игугъу кышІыгъ. Ау ащ уегупсэфылІэ хъухэштэп. Адыгеим къэшІыгъо зэфэхъаф-хэр кыщыогъэлъагъохэкІэ ѳофыр лыкІѳагъэу пльытэн пльэкІы-щтэп. Хэгъэгу ыкІи дунэе ѳофы-гъохэм театрэр зэрахэлэжъэщтыр пшъэрылх шхъаІэмэ зэу ащыщ.

Сурэтыр АР-м культурэмкІэ и Министерствэ цыкІогъэ зэхъхэм кыщытырахыгъ.

Тифестивальхэр

ЯГЪАТХЭ ДАХЭ

Я XI-рэ фестивалэу Адыгэ къралыгъо университетым шызэхъащагъэр студентхэм ягъатхэ фэгъэхыгъ. Апшъэрэ еджапІэм щеджэхэрэм пчыхъэ-зэхъэхэм ордэхэр къащалох, къашбохэр къащашІых, ясэнау-шыгъэ къащагъэлъагъо.

Мэлылфэгъум и 7-м искус-ствэхэмкІэ институтым исту-дентхэр фестивалым чанэу хэлэ-жъагъэх. Театрализованнэ къэ-шІыгъохэр уяплъынкІэ гъэшІэ-гъоныхгъэх. Италием шыкІогъэ дунэе зэнэкъокъум илауреатэу Валерия Болтановам кыІогъэ ордэхэр искусствэ лъагэм дештэх.

— Мыщ фэдэ фестиваль-хэр, зѳукІэгъухэр тищы-кІагъэх, — кытыІагъ Вал-ерия Болтановам. — НыбжыкІэмэ яшІэныгъэ зыщыхагъэхорэ фестивалэу тІІэм шытхуцІэхэр къащы-дэмыхыштми, пльэгъурэм-рэ зэхэпхырэмрэ уагъэгущо.

Гъогумаф, фестивалыр! ТекІоныгъэм ия 65-рэ илээс фэгъэхыгъэ зѳукІэгъухэри фестивалым шызэхъащэ-щтых.

Сурэтхэр фестивалым кыщытырахыгъэх.

НэкІубгъом итхэр зыгъэхъазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбий.

Футбол

ВЕТЕРАНХЭР ЗЭДЕШІЭЩТЫХ

Хэгъэгу зэошхом ТекІоныгъэр кызыщыдахыгъэр илээс 65-рэ зэрэхъурэм ипэгъокІэу Адыгэ Республикэм футболимкІэ иветеранхэм язэнэкъокъухэр Мыекъуапэ цыкІоштых.

ЗѳукІэгъумэ язэхъицэн кІэщакІо фэхъугъ Урысыем спортымкІэ изаслуженнэ мастерэу, дунаим самбэмкІэ ичем-пионэу Абрам Агамирян. Ащ спортыр шІу зылъэгъухэрэм кы-дырагъаишти, хагъэунэфыкІырэ чІыпІэхэр кыдэзыхырэмэ анае шІухъафтынхэр агъэнэфэгъэх.

Зэнэкъокъухэм ясудьяу Пэ-нэшъу Мыхъамодэ зэрилы-тэрэмкІэ, командэ лъэшых зѳукІэгъухэм ахэлэжъэщтхэр. Ахэр купитѳоу гошыгъэх. Апэрэ купым хэтхэр: «Дизайн», «Радуга», «Звезда», «Администраци-ер», «МебелышІ», «Мотодром». ЯтІонэрэ купыр: «Дизайн-2», «Квант», «Шагъдый», АРГ, «Джокер», «Спортмастер».

ЗѳукІэгъухэр мэлылфэгъум и 10-м республикэ стадионым ифутбол ешІапІэ щаублэшт.

Футболист цІэрыѳоу Анатолий Абрамовым фэгъэхыгъэ зэнэ-ккъокъухэр Мыекъуапэ гъэшІэгъо-нэу шыкІуагъэх. ТекІоныгъэм ия 65-рэ илээс ипэгъокІэу зэхъэрэ зѳукІэгъухэри гъэшІэгъоны хъуштых, спортыр зикІасэхэр зэхэщакІомэ рагъэблагъэх.

ТД-у «Евростиль» зыфѳлорэм иѳошлэхэр гухэкІышхо ащыхъоу фэтхъаусыхэх ООО-у «Новое строительство» зыфѳлорэм иди-ректорэу Мыгу Хъызыр Якъубэ ыкъом янэ зэрэщымыІэжъым фэшІ.